



# Ujo, hiljainen päähenkilö

fiktiivisessä elokuvassa ja sen luominen käsikirjoitukseen

Linda Castrén

OPINNÄYTETYÖ  
Huhtikuu 2019

Elokuvan ja television koulutusohjelma  
Käsikirjoittaminen ja tuotanto

## TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu  
Medianomi  
Käsikirjoittaminen ja tuottaminen

CASTRÉN, LINDA:

Ujo, hiljainen päähenkilö fiktiivisessä elokuvassa ja sen luominen käsikirjoitukseen

Opinnäytetyö 46 sivua, joista liitteitä 8 sivua  
Huhtikuu 2019

---

Hyvin kirjoitettu päähenkilö luo pohjan hyvälle tarinalle. Protagonisti on yleensä liikkeelle paneva voima tarinassa, joten käsikirjoittajan kannattaa panostaa päähahmon työstämiseen kunnolla. Useimmat mieltävät päähenkilön ulospäin suuntautuneeksi, vaikka protagonisteina toimii monenlaisia persoonia. Vastakohtana ekstrovertille hahmolle on sosiaalisesti estynyt hahmo, jonka rakentaminen päähenkilöksi oli kiinnostava lähtökohta tälle tutkimukselle.

Tarkoituksena tässä opinnäytetyössä oli luoda muille käsikirjoittajille jonkinlaista ohjeistusta kirjoittaa uskottava ja toimiva ujo, hiljainen päähenkilö. Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia, kuinka ujo ja hiljainen päähenkilö toimii fiktiivisissä elokuvissa ja mitä eri keinoja tulisi käsikirjoittajan hallita luodessaan tarinansa pääosaan tämän tyyppistä hahmoa. Työssä tarkasteltiin sitä, mitä erilaisia tunteiden ja ajatusten ilmaisutapoja tällainen protagonistista käyttää, sekä millä tavalla käsikirjoituksen päähenkilö eroaa valmiin elokuvan protagonistista. Tutkimuksessa analysoitiin erilaisten kysymysten avulla viiden elokuvan sekä yhden käsikirjoituksen ujoa, hiljaista päähenkilöä. Lisäksi tutkittiin protagonistin yleisiä vaatimuksia ja elokuvan hahmojen sanallisia kommunikointitapoja, joita käsikirjoituksessa voi hyödyntää kuvaamaan hahmojen sisäisen maailman ilmaisussa.

Analyysityökaluna toimineet kysymykset toivat hyvin esille ujojen ja hiljaisten päähenkilöiden piirteitä. Vaikka samankaltaisuuksia löytyi paljon, niin jokainen analyysin päähenkilö on omanlaisensa yksilö. Tutkimuksen myötä kävi ilmi, että ujo ja hiljaiset hahmot ilmaisevat usein kehollaan, ilmeillään sekä eleillään tunteitaan ja ajatuksiaan. Ujous toimii yhtenä haasteena heille ja saattaa heidät konflikti tilanteisiin herkästi. Tavoitteen on oltava elintärkeä hahmolle, jotta tämä muuttuisi. Lyhytelokuvissa päähenkilön muutos on hienovaraisempaa. Käsikirjoittajan ei kannata kirjoittaa liian auki protagonistien toimintaa, sillä ohjaaja ja näyttelijä huolehtivat hahmon esille tuomisesta. Analysointityökalua voisi vielä jatkokehittää vertaamaan pitkien elokuvien, lyhytelokuvien sekä tv-sarjojen protagonisteja keskenään. Myös käsikirjoituksen ja valmiin elokuvan päähenkilöitä olisi tarpeen lisätä verrata, sillä sitä ei tarpeeksi tutkimuskysymyksillä käsitelty.

---

Asiasanat: ujo päähenkilö, käsikirjoittaminen, fiktioelokuvat, lyhytelokuva

## ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu  
Tampere University of Applied Sciences  
Degree Programme of Culture and Arts  
Screenwriting / Producing

CASTRÉN, LINDA:

Shy, quiet main character in fictional film and creating one in a script

Bachelor's thesis 46 pages, appendices 8 pages  
April 2019

---

A well-written protagonist creates a foundation to a good story. The main character is usually the driving force in a story, so the screenwriter should invest properly in its writing. Many perceive the main characters as outgoing even though there are many kinds of personalities as protagonists. The opposite of an extrovert is a socially inhibited character and building such a person to be the protagonist was an interesting premise for this study.

The purpose of this study was to create instructions for other screenwriters on how to write a believable and functioning shy, quiet protagonist in a script. The objective of this thesis was to study how a shy and quiet main character functions in a fictional film and what different kinds of writing methods a screenwriter should master when creating this sort of a character as a protagonist. The study examined different kinds of means of expression for feelings and thoughts which a shy, quiet protagonist uses, and how protagonists differ in scripts and films. Shy, quiet main characters of five different films and one script were analyzed through different questions. Also, the general requirements for a protagonist were examined, as well as the film characters' verbal communication methods which can be used to portray the inner world of a character.

Traits of shy and quiet main characters were defined quite clearly in the analysis. Even though there were lots of similarities between them, each of the protagonists is their own person. Shy and quiet characters were found to express their feelings and thoughts with their body, gestures and facial expressions. Shyness works as one challenge for them and drives them easily to conflicts. The goal of the main character must be vitally important so that he or she would change. In short films change of the protagonist is more subtle. A screenwriter should not write out the actions of the main character in too much detail because the director and actor take care of bringing the character alive. The analyzing tool could be further developed for comparing protagonists between feature films, short films and tv-series. It would also be necessary to compare main characters in the script and in the finished films, because this aspect wasn't covered extensively in the analysis questions.

---

Key words: shy main character, screenwriting, fictional films, short film

## SISÄLLYS

1	JOHDANTO .....	5
2	TARINAN PÄÄHENKILÖN VAATIMUKSET .....	7
	2.1 Henkilöhahmo .....	7
	2.2 Päämäärä .....	8
	2.3 Vastus .....	9
3	ANALYSOITAVAT ELOKUVAT .....	10
	3.1 Elokuvienv tiivistelmät.....	10
4	UJO, HILJAINEN PROTAGONISTI .....	13
	4.1 Päähenkilön esittely .....	13
	4.2 Ilmaisuu.....	15
	4.3 Vuorovaikutus muiden hahmojen kanssa.....	17
	4.4 Muiden suhde päähenkilöön .....	20
	4.5 Heikkoudet ja vahvuudet.....	23
	4.6 Tavoite .....	25
	4.7 Konflikti .....	27
	4.8 Muutos .....	29
5	SANALLINEN ILMAISU .....	33
	5.1 Subteksti .....	33
	5.2 Voice-over .....	33
	5.3 Dialogi.....	34
	5.4 Monologi .....	35
6	POHDINTA .....	36
	LÄHTEET .....	38
	LIITTEET .....	39
	Liite 1. Tutkimuskysymykset .....	39
	Liite 2. Soolo käsikirjoitus.....	40

## 1 JOHDANTO

Päähenkilö usein mielletään ja kirjoitetaan elokuvissa ulospäin suuntautuneeksi, hyvin aktiiviseksi ja päämääränsä tavoittelevaksi sankariksi, jonka puolesta katsoja voi jännittää. Hahmon on oltava mielenkiintoinen ja samaistuttava omine heikkouksineen, muttei kuitenkaan passiivinen. Me katsojina taas olemme tottuneet, että päähenkilö on ekstroverttimainen, moninaisia haasteita suoraan kohtaava ja itsensä ylittävä. Siis toiminnallinen sankari, josta myös löytyy särmää ja vahva tahto. Mutta entä jos päähenkilön roolissa olisi hiljainen, ujompi hahmo, joka mieluummin vetäytyy konfliktitilanteista kuin kohtaa ne ja koittaa ratkaista ongelmansa? Sellainen, joka ehkä mieluummin mukautuu toisten tekemiin päätöksiin kuin itse yrittää muuttaa asioita.

Tavoitteena tässä opinnäytetyössäni on selvittää, kuinka sosiaalisesti estynyt, sekä viestinnän että tekojen suhteen oleva hahmo käsikirjoitetaan protagonisiksi eli kertomuksen päähenkilöksi. Mikä on tämän tyyppisen henkilön tapa kommunikoida ja mitä tulee ottaa huomioon kirjoitettaessa tarinaan ujoa päähahmoa? Tarkoituksena on, että pyrin tekemään jonkinlaista opasta muille käsikirjoittajille ujon, hiljaisen päähenkilön kirjoittamiseen.

Lähdin tutkimaan ujoja ja hiljaisia protagonisteja viiden eri elokuvan kautta. Analysoin elokuvat ja niiden päähenkilöt laatimieni kysymysten avulla. Lisäksi tarkastelin samaisilla kysymyksilläni omaa käsikirjoitustani. Olen tietoinen, että näyttelijätyöllä on merkittävä osuus hahmon tavasta toimia ja ilmaista itseään, minkä takia valmis elokuva ja käsikirjoitus eivät ole aivan vertailukelpoisia. Tässä työssä en vertaile käsikirjoituksia, vaan sitä, miten ujo ja arka henkilö ilmaisee itseään, jotta siitä olisi apua kirjoittaa tällainen hahmo uskottavaksi käsikirjoitukseen.

Suurin osa tutkimuksestani pohjautuu juuri näiden elokuvien ja käsikirjoitukseni analysointiin, sillä aiheesta ei ole oikeastaan missään muualla aiemmin kirjoitettu. Hain tietoa erilaisten aineisto hakukoneiden kautta sekä tutkin useita erilaisia käsikirjoitusoppaita, mutta niissä keskityttiin enemmän yleisesti päähenkilön luomiseen.

Aluksi käyn läpi hieman yleisesti sitä, minkälainen päähenkilön tulisi olla tarinoissa ja elokuvissa. Seuraavaksi käsittelen valitsemani analyysielokuvat sekä oman käsikirjoitukseni. Lopuksi vielä esittelen muutamia sanallisen ilmaisun tapoja, joita jokaisen käsikirjoittajan tulisi hallita henkilöitä luodessaan ja joista voi erityisesti olla hyötyä ujojen ja hiljaisten hahmojen äänen esilletuomisessa.

## 2 TARINAN PÄÄHENKILÖN VAATIMUKSET

### 2.1 Henkilöhahmo

Useimmissa tarinoissa on vain yksi päähenkilö. Tällaista hahmoa kutsutaan monesti sankariksi, vaikka protagonistiksi olisi sille parempi nimike. Tämä johtuu siitä, että termi ”sankari” on harhaanjohtava, kantaa mukanaan ideologista taakkaa ja odotuksia. Päähenkilö voi olla erheellinen, jopa pahuuteen taipuva. Päähenkilöksi mielletään se, jolla on suurimmat panokset tarinassa ja joka kokee eniten sysäystä toimintaan. Hän herättää eniten empatiaa lukijassa tai katsojassa, sekä toimii tarinan moraalisena premissinä eli elokuvan ydinajatuksen fokuksena. Lisäksi päähenkilö vastaa kaikista harkituimmista katalyyttisistä tapahtumista eli inciting incident-kohtaan, joka muuttaa maailmaa ja josta tarina alkaa. (Corbett 2013, 211.)

Päähenkilöllä on useimmiten vahva oma tahto, jolle muodostuu jo tarinan alussa selkeä päämäärä, jota kohti hän etenee. Saavuttaakseen tavoitteensa päähenkilön on tehtävä ratkaisevia päätöksiä taipaleellaan, jotka sitten auttavat häntä kehittymään ja muuttumaan paremmaksi ihmiseksi. (Aaltonen 2002, 56 - 57.)

Hahmon kehitys on ensisijaisen tärkeää, elokuvassa sen on tapahduttava tekojen kautta, yleensä draama pakottaa päähenkilön muuttumaan, suuntaan tai toiseen. Vaikka henkilö olisikin hiljainen ja vetäytyvä luonteeltaan, hänen on tarinan aikana muututtava rohkeammaksi ja otettava oma elämänsä haltuun. Alakynnessä olemisesta voittajaksi, tai pikemminkin uuden asian oppiminen ja saavuttaminen, vaatii päähenkilöltä konfliktien kohtaamista ja haasteiden läpikäymistä. Paikallaan pysyminen ei ole vaihtoehto. (Sundstedt 2009, 209 - 213.)

Ujo ja hiljainen hahmo saattaa eniten kokea vastoinkäymisiä tarinassa oman luonteensa vuoksi. Hänen olisi muutettava persoonallisuuttaan edes hiukan, oltava avoimempi ja tehtävä uskaliaampia ratkaisuja, jos hän haluaa päästä eteenpäin. Kommunikoinnin vaikeus ja ongelmista erossa pysyminen tekevät

kuitenkin tämän tyyppisestä päähenkilöstä herkullista seurattavaa, koska josain vaiheessa hänen on voitettava pelkonsa ja muututtava. Muuten hän ei toimi päähenkilönä. Protagonistin kehittyminen herättää meissä tunteita ja kiinnostaa meitä tarinoissa. Päähenkilö saattaa kamppailla muutosta vastaan, mutta hän lopulta tajuaa sen olevan ainoa mahdollinen keino päästä tavoitteeseensa. Jos päähenkilö ei muutu ja silti saavuttaa päämääränsä, ei yleisö voi samaistua tähän tai kiinnostua tämän koettelemuksista.

## 2.2 Päämäärä

Päähenkilöllä on oltava jokin vaikeasti saavutettava ja merkittävä päämäärä tarinassa. Tämä päämäärä jaetaan useimmiten kahteen osaan, joista toinen on ulkoinen tavoite, joka kuvastaa päähenkilön halua, ja toinen sisäinen tavoite, joka on jotain mitä päähenkilö tarvitsee elämässään. (Pitkä 2018.) Päämäärää nimitetään myös tahdon suunnaksi, joka kuvastaa sitä toimintaa, joka syntyy päämäärän tavoittelusta. Lisäksi, mitä enemmän päähenkilö koittaa päästä päämääräänsä luo, sen vaikeammaksi ja haastavammaksi se tulee saavuttaa tarinan aikana. Sisäinen eli temaattinen tavoite muodostuu hahmon suurimmasta pelosta, esimerkiksi yksin jäämisestä, itsensä hyväksymisestä jne. (Vacklin & Rosenvall 2015, 38.)

Päämäärän on oltava tarpeeksi tavoittelemisen arvoinen, tarpeeksi motivoiva päähenkilölle, jotta tämä lähtisi sitä havittelemaan. Erityisesti tietäessään olevansa altavastajana. Ujo, hiljainen hahmo usein oppii olemaan rohkeampi. Hän murtaa väärinymmärrykset puhumalla asiat selviksi tai toiminnan kautta menemällä oman mukavuusalueensa ulkopuolelle, koska päämäärän saavuttamisen tarve on niin suuri. Tällainen menettely ei eroa muunlaisista päähenkilöistä, mutta sen on selkeästi aremmille hahmoille jännittävämpää ja haastavampaa.



## 2.3 Vastus

Elokuvan tarinan vastustaja eli antagonisti toimii esteenä päähenkilön pyrkimykselle saavuttaa tavoite, eikä sen aina tarvitse olla henkilö tai muu elävä olento. Myös hahmon oma psyyke voi toimia vastuksena. Jotta jännitettä syntyisi elokuvaan, sen on oltava melkein mahdoton päähenkilön voittaa. Lopulta kuitenkin keskushahmon ja antagonistin välillä oleva ristiriita saa aikaan muutoksen päähenkilössä, vie hänet niin ahtaalle, ettei ole muuta vaihtoehtoa kuin kehittyä. (Pitkä 2018.) Vahva kamppailu muodostuu näiden kahden vastavoiman välille, kun ne ovat tasaväkisiä, vaikka aluksi toinen saattaisi vaikuttaa vahvemmalta. Aina päähenkilö ei voita. Silloin on kyse tragediasta. (Aaltonen 2002, 62.)

Psyyke on ehkä suurin vastustaja passiiviselle, aralle hahmolle, koska hän joutuu käymään sisäistä kamppailua ja uskallettava muuttua. Hänen on taisteltava itseään ja omia heikkouksiaan vastaan. Rohkeammaksi muuttuminen ei ole helppoa tällaiselle päähenkilölle. Tarinan muut hahmot voivat myös toimia antagonisteina ja aiheuttaa konfliktitilanteita ujon ja hiljaisen päähenkilön elämässä, vaikka tämä niitä yrittäisi vältellä. Konfliktit ajavat päähenkilön muutokseen.

### 3 ANALYSOITAVAT ELOKUVAT

#### 3.1 Elokuvien tiivistelmät

Valitsin opinnäytetyöhöni jäljempänä mainitut elokuvat analyysiani varten, sillä niissä kaikissa päähenkilö on joko hiljainen, introvertti tai ujo. Elokuvien tarinat kuitenkin eroavat toisistaan ja ne ovat myös tyyllillisesti erilaisia, koska halusin tarkastella asiaa monipuolisesti. Lisäksi ne ovat kaikki tavalla tai toisella menestyneitä elokuvia ja monien tuntemia suosikkeja. Ujot ja hiljaiset päähenkilöt eivät ole harvinaisia. Käsittelen näissä elokuvissa samoja asioita kuin omassa käsikirjoituksessani, mutta painotan päähenkilön ilmaisua, vuorovaikutustilanteita sekä tämän muutosta tarinassa.

Jean-Pierre Jeunetin ohjaama elokuva *Amélie* (Le Fabuleux destin d'Amélie Poulain) vuodelta 2001 kertoo nuoresta, Pariisissa asuvasta naisesta, joka päättää ryhtyä hyväntekijäksi koittaen järjestää ympärillä oleville ihmisille onnekkaita sattumuksia. Sosiaalisesti kömpelönä hänen on kuitenkin vaikea saavuttaa omaa onneaan, vaikka kohtaa elämänsä rakkauden, Ninon. Itsensä aina yksinäiseksi tuntenut Amélie yrittääkin omalla, hienovaraisella tavallaan lähestyä tätä ja luoda jonkinlaista kontaktia.

Jane Campionin ohjaamassa elokuvassa *Piano* vuodelta 1993 mykkä ja kuuliainen Ada joutuu isänsä hänelle järjestämän avioliiton takia muuttamaan tyttärensä Floran kanssa Uuteen-Seelantiin uuden aviomiehensä Stewartin luokse. Hänellä on mukanaan myös hänen rakas pianonsa, jonka soittaminen tuo lohtua ja vapauden tunnetta Adalle. Stewartin naapuri George Baines päättää ostaa pianon tältä maata vastaan, mihin Adan aviomies suostuu. Baines sopii, että Ada voi soittaa rakkaallaan pianolla, jos vastineeksi pitää hänelle soittotunteja. Bainesilla on kuitenkin taka-ajatuksena saada intiimiä läheisyyttä Adalta.

Tim Burtonin vuonna 1990 ohjaamassa elokuvassa *Saksikäsi Edward* kosmetiikkamyyjä Peg Boggs päätyy myyntikierroksellaan ollessaan hylätylle kartanolle. Sieltä hän löytää nuoren ja aran oloisen miehen nimeltään Edward, jonka käsien tilalla on saksit. Pegiä käy Edward sääliksi, joten hän vie nuorukaisen

mukanaan kotiinsa. Edward ei ole ihminen, vaan vanhan keksijän luomus - robotti, joka on jäänyt keskeneräiseksi. Hänellä ei ole ymmärrystä ihmisten kanssa toimimisesta ja sosiaalisesta elämästä. Hän ihastuu pastellinsävyiseen lähiöön ja on hyvin utelias tutustumaan sen ihmisiin, ja toivoo voivansa olla osa yhteisöä.

*Kaunis mieli* (A Beautiful Mind) elokuva vuodelta 2001 (ohjannut Ron Howard) kertoo matematiikanerosta, John Nashista. Princetonin yliopistoon päästyä Nashilla on vaikeuksia saada aikaiseksi mitään tutkielmaa mistään, koska haluaa sen niin kovasti olevan omaperäiseen ajatukseen pohjautuva. Hänellä on myös vaikeuksia ihmissuhteissa sosiaalisten taitojen puutteen vuoksi, vaikka tulee asuintoverinsa Charlesin kanssa hyvin toimeen. Nash inspiroituu kirjoittamaan artikkelin peliteorian käsitteistä, jonka avulla hän onnistuu suorittamaan opintonsa yliopistolla. Myöhemmin hän kohtaa salaperäisen William Parcherin, joka sanoo olevansa puolustusministeriössä toimiva agentti. Hän tarjoaa Nashille työtä salattujen koodien purkajana. Nash suostuu tarjoukseen ja työskentelee intohimoisesti sen parissa. Selviää kuitenkin, että Charles ja Parcher ovat olleet vain Nashin mielikuvituksen tuotetta ja että hän sairastaa skitsofreniaa.

Guillermo del Toron ohjaama vuoden 2017 Oscar-voittajaelokuva *The Shape of Water* kertoo nuoresta, mykstä naisesta Elisasta, joka työskentelee valtion rahoittamassa salaisessa sotilaallisessa tutkimuslaitoksessa siivoojana kylmän sodan aikaan. Eräänä päivänä tutkimuslaitoksen laboratorioon saapuu uusi tutkittava kohde: kalaolento, jolla on ihmisen piirteitä, josta Elisa tulee kovin uteliaaksi ja haluaa tutustua olentoon. Elisa osoittaa tälle lempeyttä, tuo ruokaa, opettaa viittomakieltä ja soittaa musiikkia. Vähitellen nämä kaksi rakastuvat toisiinsa. Kun Elisalle selviää, että laitoksen sadisti turvallisuuspäällikkö Strickland haluaa tehdä ruumiinavauksen olennolle, hän alkaa suunnittelemaan kalaolennon vapauttamista.

Käytän näitä elokuvaesimerkkejä esikuvina työstäessäni lisää käsikirjoitustani ja sen päähenkilöä. Oma käsikirjoitukseni on nimeltään *"Soolo"*. Se kertoo ujusta 15-vuotiaasta Jasminista, joka on ihastunut koulussa olevaan suosittuun poikaan, lapsuuden aikaiseen ystäväänsä Eliakseen. Jasmin päättää kirjoittaa tälle

rakkauskirjeen, mutta sen antaminen pojalle osoittautuu hankalaksi, kun arkuutensa vuoksi hän haluaa luovuttaa kirjeen mieluummin salaa. Soolossa kirjoitin parenteesit hyvin tarkoiksi, sillä halusin tuoda mahdollisimman selkeästi esille päähenkilön tunteet ja ajatukset käyttämättä sanoja. Lisäksi minulla oli tarkoituksena ohjata lyhytelokuva käsikirjoituksestani. Parenteesit olivat siis myös ohjeistuksia itselleni.

## 4 UJO, HILJAINEN PROTAGONISTI

### 4.1 Päähenkilön esittely

*Amélie*-elokuvassa voice-over kertoo ensin Amélien lapsuudesta. Siinä näytetään, kun Amélie viihdyttää itseään eri tavoin (mm. kaataa dominopalikoita, leikkelee paperista ketjukoristeita jne.). Kertojaääni jatkaa kuinka 6-vuotiaana Amélie jännittää isänsä seuraa niin, että hänen sydämensä hakkaa lujaa tämän läsnäollessa. Hänen isänsä taas päättelee, että tytöllä täytyy olla sydänvika kuunneltuaan hänen rintaansa stetoskoopilla, ja päättää, että Amélien äiti opettaa tyttöä kotona. Amélie ei pääse tekemisiin oman ikäistensä kanssa ja luo oman mielikuvitusmaailman, joka tuo iloa hänelle. Kun Amélien neuroottinen äiti kuolee, tytön isä sulkeutuu itseensä entisestään. Amélie kasvaa aikuiseksi, muuttaa pois kotoaan ja ryhtyy työskentelemään Pariisissa Montmartrella pienessä kahvilassa. Hän elää hiljaiseloa, nauttii pienistä asioista elämässä, kuten käden työntämisestä viljasäkkiin, ”leipien” heittämisestä kanaaliin sekä crème brûléeen kuoren rikkomisesta lusikalla. Lisäksi hän viihdyttää itseään kysymällä itseltään hassuja asioita.

*Pianossa* Ada puhuu yleisölle voice-overina kertoen, että lakkasi puhumasta 6-vuotiaana ilman mitään varsinaista syytä. Lisäksi hän selittää, että joutuu isänsä tahdosta muuttamaan Uuteen-Seelantiin uuden aviomiehensä luokse. Ennen lähtöä katsoja näkee Adan soittamassa pianoaan keskellä yötä, kun ketään ei ole kuulemassa sitä. Joku saapuu paikalle ihmettelemään pianon ääntä, ja siinä samalla Ada lopettaa soittamisen.

Elokuvassa *Saksikäsi Edward* ovelta-ovelle-myyjä Peg Boggs yrittää kaupata kosmetiikkatuotteita lähiönaapureilleen, mutta tuloksetta. Hän päättää uskaltua kaupustelemaan naapuruston lähellä sijaitsevalle hylätylle kartanolle. Siellä Peg kohtaa hiljaisen Edwardin ullakon pimeässä nurkassa kyyhöttämässä. Peg selittää käyntinsä syyn ja koittaa houkutella Edwardin esille. Edward arastelee ensin, mutta hitaasti lähestyy naista. Peg säikähtää hieman, kun hän huomaa Edwardin sakset ja hämmentyy vielä lisää tajutessaan, että ne ovat Edwardin

kädet. Mustiin pukeutunut, kalpea, kasvot haavoja täynnä oleva Edward pyytää varovaisesti, ettei Peg lähtisi.

*Kaunis mieli* -elokuvan päähenkilö John Nash esitellään elokuvan alussa. Hän istuu hiljaa, katse alaspäin suunnattuna ja erillään muista ja kuuntelee Princetonia yliopiston professori Helingerin puhetta. Nash vilkaisee muita ihmisiä ja kiinnittää erityistä huomiota yhteen heistä. Vastaanottotilaisuudessa ulkona Nash kiertää pöytiä ja tutkii sekä ihastelee valonsäteitä, jotka heijastuvat juomalaseista. Hän myös kuuntelee muiden puhetta ja tutustuu muiden uusien, matemaattisesti lahjakkaiden opiskelijoihin kanssa. Hän kättelee heitä ja kuuntelee, kun he esittäytyvät, mutta jättää oman nimensä mainitsematta. Martin Hansen, jota Nash tuijotti alkupuheen aikana, saapuu paikalle hymyillen ja tunnistaa Nashin. Nash puhuu hieman alentuvasti Hansenin saavutuksista, ennen kuin poistuu.

*Shape of Water*issa Elisa näytetään uneksivan vedenalaisesta maailmasta, jossa hänen oma kotinsa sekoittuu merellisen pohjan elämään. Herätyskellon ääni herättää Elisan, jolloin hän palaa takaisin ”vedessä kellumisesta” sänkyynsä ja alkaa tekemään tyypilliset aamurutiininsa, joissa hän on kovin tarkka. Puhdistaa kenkensä, laittaa evästä ja jopa tyydyttää itsensä munakellon tarkkuudella. Hän myös huolehtii naapuristaan Gilesista viemällä tälle evästä. Elisa ensimmäistä kertaa viittoilee, jolloin ilmenee, että hän on mykkä.

Omassa käsikirjoituksessani *Soo/ossa* esittelen päähenkilön Jasminin heti alussa. Hän istuu hiljaa huoneessaan ja purkaa tunteensa ja ajatuksensa rakkauskirjeeseen. Elokuvan lähtökohta selvenee yleisölle kirjeestä: Jasmin on tykästynyt Eliakseen ja he ovat lapsina olleet kavereita (kts. liite 2 kohta 1, sivu 41). Kirjeestä käy myös ilmi, etteivät he ole olleet tekemässä toistensa kanssa vähään aikaan. Koulussa hän ei ota kontaktia muihin ja vilkuilee Eliaksen suuntaan. Tästä huomaa, että Jasmin on melko ujo tai ainakin kovin jännittynyt tilanteesta (kts. liite 2 kohta 2, sivu 41).

Edellisistä voi päätellä, että ujut, hiljaiset päähenkilöt kuvataan elokuvissa aluksi todella arkoina. Heillä on vaikeuksia tutustua muihin ihmisiin ja he mieluummin uppoutuvat omiin maailmoihinsa tai mielenkiinnonkohteisiinsa. He pysyttelevät

omissa oloissaan. Muutenkaan heillä ei ole paljon ihmissuhteita. Mutta ne, jotka ovat heidän elämässään, ovat erittäin tärkeitä ja rakkaita heille. Jokainen heistä myös vaikuttaa melko tyytyväiseltä elämäänsä, tai sitten he eivät osaa vielä haluta ja unelmoida mitään kovin suurta. He ovat kuin ulkopuolisia muulle maailmalle. Tähän pyrin myös omassa käsikirjoituksessani.

## 4.2 Ilmaisu

Amélie osoittaa ilmeillään, jos on suuttunut tai pettynyt. Hän esimerkiksi hymyilee pienesti iloitessaan ja suuttuneena tuijottaa toista kulmiensa alta. Amélie on kuitenkin harvasanainen ja hän tarkkailee paljon ihmisten toimintaa sekä ympäröivää maailmaa. Keskustellessaan Raymond Dufayelin eli Lasimiehen kanssa hän koittaa vältellä tämän katsetta, kun keskustelun aihe lähenee Amélien omaa elämää. Päähenkilö ilmaisee myös teoillaan halujaan ja tunteitaan. Kun hän saa käsiinsä Ninon valokuva-albumin, Amélie aloittaa pienen kissahiiri-leikin sen palauttamisessa, jotta Nino kiinnostuisi hänestä. Hän myös tiedustelee vaivihkaa Ninon työtoverilta seurusteleekeko mies tai onko hän naimisissa.

Ada taas ilmaisee itseään enimmäkseen pianonsoiton avulla. Hän myös käyttää viittomakieltä, jota vain hänen tyttärensä osaa tulkita. Ada kantaa mukanaan pientä muistilehtiötä, jonka lapuille kirjoittaa lyhyitä viestejä, kun hän haluaa sanoa jotain tärkeää muille. Suutuksissaan hän polkee maata, kuten saatuaan tietää, että Stewart on myynyt hänen pianonsa George Bainesille. Hellyyttä Ada osoittaa koskettamalla, kuljettamalla kättään toisen keholla. Hän hymyilee pääosin vain tyttärelleen, ja Bainesille ihastuttuaan tähän. Aviomiestään kohtaan hän on jäykkä ja on usein kasvot ilmeettöminä tämän seurassa, mistä voi päätellä, ettei Adalla ole kovinkaan lämpimiä tunteita tätä kohtaan. Adan ilmeiden puute osoittaa ikään kuin välinpitämättömyyttä, mutta myös pohdiskelevuutta.

Edward puhuu hiljaisella äänellä ja harvoin. Hän käyttää saksikäsiään luodesaan taidetta, kuten kampauksia, pensas- ja jääveistoksia. Muuten hän on todella varovainen saksikäsiensä kanssa, pitää ne lähellä kehoaan ja alaspäin suuntautuneena. Hän tuijottaa paljon Pegin perheen tytärtä Kimiä, muttei us-

kalla puhua hänelle tai lähestyä tätä. Kun hänelle saarnataan oikeasta ja väärästä, Edward laskee katseensa maahan. Päästyään pois poliisiasemalta ja nähdessään Kimin juoksevan poikaystävänsä Jimin luo, hän ryntää vessaan samalla raapien saksillaan talon käytävän sekä vessan seiniä hajalle. Pakomatkaltaan hän tuhoaa naapureille luomansa pensasveistokset saksillaan ja saksii Pegiltä saamansa vaatteet yltään. Hän harppoo eteenpäin kadulla ja melkein itkee. Raivo ilmenee Edwardissa, kun Jim iskee Kimin maahan: silmät suurina, huulet tiukaksi viivaksi puristuneena hän työntää saksikädellään Jimin ikkunasta läpi ja näin tappaa pojan.

*Kaunis mieli* elokuvassa Nash vilkuilee paljon sivuilleen, kun innostuessaan yrittää sanoa jotain nokkelaa, hermostuneena taas raapii päätään ja katsoo maahan. Hän sanoo myös suoraan asioita ja saa välillä nenilleen siitä. Esimerkiksi kun hän baarissa ilmaisee erälle nuorelle naiselle halukkuuttaan yhdyntään tämän kanssa ja nainen läpsäisee häntä kasvoille. Hänen puheensa on myös painoitellen nopeaa, ja hän änkyttää, kun on kiihtynyt. Ajatellessaan jotain matemaattista ongelmaa hän välillä sulkee silmät ja liikuttelee sormiaan ilmassa, ikään kuin kirjoittaisi taululle kaavoja. Hän myös häipyä paikalta, jos tilanne ahdistaa tai ei kiinnosta häntä, tai hän vain saa jonkun idean, joka hänen täytyy purkaa paperille. Hyvänä esimerkkinä tästä on, kun hän opiskelutoverinsa kanssa keskustelee miten lähestyä naisryhmää baarissa. Nash väittää, kuinka yhteistyö lähestymistapana johtaisi parempaan lopputulokseen. Ideastaan innostuneena hän jättää baari-illan kesken ja kirjoittaa mieluummin tutkielman aiheesta.

*The Shape of Water*issa Elisa viestii viittomakielellä, koska on ollut mykkä lapsesta asti. Hän hymyilee ujosti, kun iloitsee pienistä asioista, kuten televisiosta näkemistään ja oppimistaan steppiaskelista. Elisa ilmehtii ja elehtii myös paljon. Hän polkee jalkaa ja viittoilee voimakkaasti, kun on vihainen Gilesille. Kun hän haluaa olla intiimisti kalaolennon kanssa, hän riisuu vain vaatteet pois yltään tämän edessä. Pelastettuaan kalaolennon hengen Elisa alkaa pukeutuu värikäämmiin (hankkii uuden punaisen pannan ja punaiset korkokengät, joita haaveilevasti katseli kaupan ikkunan edessä elokuvan alussa). Hän ei myöskään ole hermostuneen oloinen, kun Strickland kuulustelee häntä ja Zeldaa kalaolennon vapautuksen jälkeen, sillä tietää tämän olevan turvassa. Kun kalaolennon



vapauttamispäivä lähestyy ja Elisa surkuttelee sitä, puhkeaa hän lauluun mielikuvituksissaan ja ilmaisee tunteensa kalaolennolle ääneen.

Omassa käsikirjoituksessani *Soolossa* päähenkilö ilmaisee itseään kirjoittamalla ajatuksensa julki sekä sanattomilla eleillään: hermostuessaan hän katsoo maahan, puree huultaan, nielaisee tyhjää ja koskettelee hiuksiaan. Hän ryntää pois tilanteista, jotka saattaisivat hänet kenties arveluttavaan asemaan tai joissa hän joutuisi selittämään käytöksensä varsinaista syytä (kts. liite 2 kohta 4, sivu 42). Jasmin änkyttää, kun hän joutuu keksimään hätävalheen Eliaksen äidille syystä olla heidän kodin lähetyvillä (kts. liite 2 kohta 6, sivu 44), sekä silloin, kun hän paljastaa todelliset tunteensa Eliakselle. Muutoin tyttö ei ilmaise itseään sanoilla.

Edellisten esimerkkien mukaan ujoilla ja hiljaisilla on tapana puhua hiljaisemalla äänellä ja änkyttää hermostuneena ollessaan. Iloisina ja tyytyväisinä he hymyilevät vähän, mutta eivät ilakoi merkittävästi. Usein he myös ilmaisevat tunteitaan ja ajatuksiaan kehollaan, ilmeillään ja eleillään, esimerkiksi suuttuneena hahmo voi polkea jalkaansa. Sanaton kommunikoiminen voi olla jopa ainoa tapa viestiä muun maailman kanssa, kuten Elisan ja Adan tapauksista huomaa. Elisan pukeutumisen hienovarainen muuttuminen pelastusoperaation jälkeen kertoo sen, että hän saanut lisää itsevarmuutta. Ujot ja hiljaiset päähenkilöt voivat siis pukeutumisellaankin viestittää jostain muutoksesta, joko tahattomasti tai tarkoituksella. Jasmin ei koe fyysistä muutosta, mutta hänestä tulee loppua kohden rauhallisempi, koska ei pakene Eliaksen ja Miran ilmestyessä Eliaksen huoneeseen. Aiemmin hän lähti heti paikalta, kun tilanne oli epämiellyttävä. Rauhoittuminen on yksi tapa ilmaista olevansa itsevarmempi.

### **4.3 Vuorovaikutus muiden hahmojen kanssa**

*Améliessa* päähenkilö ei osaa pitää yllä syvällisiä ihmissuhteita, koska on tottunut olemaan yksin ja pakenemaan mielikuvitusmaailmaansa. Amélie kuitenkin välittää isästään niin, että laatii ovelan suunnitelman saada tämä innostumaan taas matkailusta. Naapurinsa Raymond Dufayelin kanssa hän osaa olla hiukan avoimempi. Amélie suhtautuu aluksi nihkeästi siihen, kuinka Dufayel kritisoi

Amélien elämäntapaa. Lopussa hän kuitenkin saa Dufayelilta rohkaisua tarttua hetkeen ja lähteä Ninon perään. Amélie on hyvin kiinnostunut Ninosta jo ensi näkemisellä ja hän haluaa tehdä tuttavuutta tämän kanssa. Pienen kissahiiri-leikin ja valokuva-albumin palauttamisen jälkeen he kohtaavat Suzannen kahvilassa, mutta Amélie ei uskalla sanoa mitään Ninolle. Vaikka Amélie tuottaa iloa ihmisille ympärillään, niin hän on enemmän tarkkailijan roolissa. Hän ei paljasta kellekään, että on vastuussa näistä onnekaista sattumista.

*Pianossa* Ada on tyttärensä Floran kanssa läheinen, heillä on lähes symbioottinen suhde. Hän ei kuitenkaan pidä siitä, että Flora laittaa vastaan, kun Ada kieltää häneltä jotain. Vaikka Ada ei puhu, hän suhtautuu alussa muihin henkilöihin melko epäilevästi, tarkkailee ilmeettömänä heidän touhujaan. Myöhemmin hän ei näytä välittävän heidän puheistaan ja tekemisistään yhtään. Ada ei pahemmin välitä miehestään Stewartista, ei osoita tälle hellyyttä eikä anna huomiota. Georgea Bainesia kohtaan hänellä ei aluksi ole mitään tunteita, näkee hänet vain välineenä, jotta pääsee rakkaan pianonsa äärelle. Hän kuitenkin lämpenee miehelle ajan myötä ja lopulta haluaa Georgea yhtä lailla, enemmän kuin soittaa pianollaan.

*Saksikäsi Edward* -elokuvassa päähenkilö on todella ystävällinen ja kiinnostunut uudesta maailmasta, johon on joutunut elettyään sitä ennen yksin kartanossa koko ikänsä. Pegiä ja tämän perhettä kohtaan hänellä on kaikkein lämpimimmät tunteet, on ystävällinen ja tottelee heitä, koska luottaa heidän tietämykseen asioista. Hän myös rakastuu perheen tyttäreeseen Kimiin, nähtyään pelkän valokuvan tästä takan reunuksella. Edward onnistuu säikäyttämään Kimin heidän ensitapaamisellaan ja hän nolostuu siitä kovasti. Jimistä hän ei pidä, sillä tämä on Kimin poikaystävä. Joycen kanssa hänellä on ihan mukavaa, mutta kun he tarkastelevat Edwardin uutta ja tulevaa kauneussalonkia ja Joyce yrittää lähennellä Edwardia, pakenee hän paikalta hämmentyneenä. Kun naapuruston asukit hylkäävät Edwardin (murron, Joycen raiskausvalheiden sekä muiden juorujen takia), hän pettyy ja alkaa vihaamaan kaikkea, mikä edustaa lähiötä ja hänen elämänsä siellä.

Elokuvan *Kaunis mieli* päähenkilö John Nash ei katso muita ihmisiä paljon silmiin, välttelee katsetta ollessaan heidän kanssaan tekemisissä. Hän ei myöskään ole kovin kiinnostunut muiden työstä ja saavutuksista, suhtautuu hieman alentuvasti muita kanssaopiskelijoitaan kohtaan. Aluksi Nash on hyvin hermostuneen oloinen tulevan vaimonsa Alician seurassa, mutta hän pystyy katsomaan tätä silmiin muita enemmän ja keskittymään tälle puhuessaan. Charles Hermanin kanssa hän voi avautua ja olla rennosti oma itsensä, ei tarvitse peitellä mitään tämän seurassa. Kun Nash ymmärtää, että Charles on vain harhaa, alkaa hän karttaa tätä. Aiemmin Nash melkein pelkäsi agentti Parcheria, mutta uskaltaa sanoa vastaan tälle elokuvan loppu puolella, kun tajuaa Parcherin olevan kuvitelmaa.

*The Shape of Water* -elokuvassa Elisan luotetuin ystävä on naapuri Giles. Elisa voi kertoa hänelle mistä vain, jopa kalamiehestä. Hän kuitenkin suuttuu miehelle, kun tarvitsisi apua auttaa kalaolento pakenemaan, mutta Giles kieltäytyy. Myös Zelda merkitsee Elisalle hyvää ystävää. Hän on kuitenkin varautuneempi Zeldan kanssa kuin Gilesin, ei esimerkiksi pysty heti paljastamaan tälle pako-suunnitelmaansa. Elisa kuitenkin uskaltaa laittaa vastaan Zeldalle vapauttaessaan kalaolentoa. Elisa arastelee aluksi Stricklandia, erityisesti silloin, kun hän tajuaa tämän kohtelevan brutaalisti kalaolentoa. Kun mies kuulustelee Elisaa sekä Zeldaa heidän alibeistaan, hän näpäyttää miehelle viittoilemalla tälle solvauksen. Hän ei enää pelkää Stricklandia, koska tietää kalaolennon olevan turvassa. Kalaolentoa kohtaan Elisa tuntee heti sympatiaa ja haluaa tutustua siihen enemmän. Elisan tunteet kasvavat vähitellen ja hän haluaa pelkkää hyvää tälle, joten hän päättää auttaa sitä pakenemaan laitokselta.

Käsikirjoituksessani *Soolossa* Jasmin suhtautuu muihin henkilöihin vaihtelevasti. Eliasta kohtaan hänellä on selvästi lempeitä tunteita, mikä käy jo selväksi kirjeestä, mutta arastelee pojan läsnäollessa (kts. liite 2 kohta 2, sivu 41). Hän ei uskalla katsoa tätä silmiin, ainakaan alkupuolella. Hän koittaa vältellä muita ihmisiä, ei puhu kellekään koulussa. Tavatessaan Eliaksen äidin Jasmin kuitenkin jää juttelemaan tälle, vaikka vaikuttaa olevan tilanteesta ahdistunut. Hän änkyttää ja laskee katseensa, muttei lähde pois. Muita henkilöitä kohtaan hän on paljon arempi, koittaa vältellä heitä ja heidän katsettaan. Jasmin ei halua olla tekemisissä heidän kanssaan, erityisesti kiusaajatyttöjen kanssa.

Jokaisella analysoimallani elokuvan päähenkilöllä on jokin tärkeä suhde yhden ihmisen kanssa. Améliella on Nino, Adalla Baines, Edwardilla Kim, John Nashilla Alicia, Elisalla kalaolento ja Jasminilla Elias. Tarinan edetessä näistä suhteista tulee entistä tärkeämpiä päähenkilöiden elämässä ja ne vaikuttavat suuresti myös itse lopputulokseen tarinassa. Ne voivat olla jopa itse tavoite niin kuin Nino on Amélielle tai Elias Jasminille. Muut hahmot voivat toimia esteenä protagonistille päämäärän saavuttamisessa, kuten Stewart oli Adan tapauksessa ja Mira Jasminin tiellä. Tai sitten he voivat olla avustamassa sitä kohti, niin kuin Zelda ja Giles Elisan vapautusoperaatiossa. Päähahmo saa myös aika useinkin tukea joltain luotetulta ihmiseltä: esimerkiksi Edwardille Peg toimii huolehtijan roolissa ja Alicia Nashille. Jasminin tapauksessa Taina tavallaan tukee tyttöä ja avustaa häntä pääsemään päämääräänsä. Tavoite on kuitenkin tärkeämpi päähenkilölle kuin muut ihmiset ja sen vuoksi hän on valmis taistelemaan sen puolesta, oli vastustajana ystävä tai vihollinen. Ujot ja hiljaiset hahmot eivät myöskään selittele tekemisiään muille kovin paljoa.

#### **4.4 Muiden suhde päähenkilöön**

*Améliessa* Amélien isä ei osaa luoda kontaktia tyttärensä vaimonsa kuoleman jälkeen. Muut ihmiset Amélien elämässä (kahvilan työntekijät ja kanta-asiakkaat) eivät sen kummemmin huomioi Amélieta, välillä tosin keskustelevat hänen kanssaan jostain tai kommentoivat jotain hänelle. Gina, yksi Amélien työtovereista kahvilassa, juttelee Ninon kanssa Améliesta ja tenttaa miestä, jotta osaisi päättää onko Nino tarpeeksi hyvä Amélielle. Hän on ikään kuin huolehtivainen äitihahmo tai isosisko Amélielle. Naapuri Raymond Dufayel on kiinnostunut yksinäisen Amélien elämästä ja koittaa saada tyttöä rohkaistumaan ja ottamaan enemmän irti elämästä. Hän välittää Améliesta isällisellä tavalla. Dufayel lähettää lopussa viestin Amélielle videonauhan muodossa, jossa hän pakottaa Amélien kohtaamaan elämää ja tavoittelemaan omaa onneaan. Nino kiinnostuu Améliesta, kun tämä palauttaa leikkisällä tavalla hänelle valokuva-albuminsa ja jättää passikuvien muodossa vihjeen, kuinka löytää hyväntekijänsä. Nino tunnistaa Amélien kahvilassa ja on innostunut, mutta pettyy, kun tämä ei uskalla ottaa kontaktia. Nino löytää taskustaan Amélien kirjoittaman viestin, jossa on kehotus saapua

metroasemalle tiettyyn aikaan. Nino ei löydä Amélieta sieltä, mutta kohtaa sen sijaan valokuvien mysteerimiehen, jonka henkilöllisyyttä Nino on pitkään yrittänyt selvittää. Mysteerimies osoittautuu pelkäksi kuva-automaattien korjaajaksi. Nino ilahtuu paljastuksesta ja haluaa tavata Amélien entistä enemmän.

*Pianossa* Flora ihailee äitiään ja viettääkin suurimman osan ajastaan hänen seurassaan. Kun he saapuvat Uuteen-Seelantiin, Flora sanoo, ettei suostu kutsuun Stewartia isäkseen. Kun hänen äitinsä käy liian läheiseksi Bainesin kanssa ja lakkaa viettämästä aikaansa tyttärensä kanssa, suuttuu Flora siitä. Stewart kaipaa Adalta läheisyyttä, mutta ei tiedä miten suhtautua Adan kylmyyteen ja jäykkyyteen hänen läsnäollessa. Hän pitää Adaa omituisena, kohtelee tätä alentuvasti ja omistushaluisesti, ja on ankara tälle. Kun hän saa tietää, että Adalla ja Bainesilla on ollut suhde, hän sulkee Adan talon sisään. Hän rikkoo tämän pianon sekä katkaisee Adalta sormen pois kirveen avulla, kun hänelle selviää, että Adalla on yhä tunteita Bainesia kohtaan. Lopussa Stewart ajaa molemmat pois saarelta, koska ei enää kestä sitä, että Ada ja Baines ovat olleet rakastavaisia. Baines on aluksi utelias Adasta ja tarkkailee tätä paljon. Hän alkaa haluta Adaa, ja lopulta rakastuu naiseen. Hän antaa jopa pianon takaisin Adalle ilman vastapalvelusta. Kun he molemmat lähtevät saarelta Floran kanssa, ottaa Baines myös raskaan ja ison pianon mukaan pieneen veneeseen. Hän haluaa miellyttää Adaa, koska tietää sen merkitsevän paljon tälle.

*Saksikäsi Edwardissa* Peg välittää Edwardista paljon, kuin omasta lapsestaan. Hän haluaa parasta tälle ja tekee kaikkensa, että Edward tuntisi olonsa tervetulleeksi uudessa kodissaan ja yhteisössä. Alkukankeudesta huolimatta Kim lämpenee sympaattiselle Edwardille ja lopulta tunnustaa rakkautensa tälle. Hän myös pelastaa Edwardin valehtelemalla vihaiselle, lynkkausväkijoukolle, että Edward kuoli tapellessaan Kimin poikaystävän Jimin kanssa. Jim pitää Edwardia aluksi naurettavana. Hän kuitenkin huomaa, että Edwardista voisi olla hyötyä suunnitelmassaan murtokeikassa, koska tämä osaa avata saksikäsilään lukittuja ovia. Murtokeikka menee pieleen ja Jim suuttuu siitä Edwardille, vaikka vain Edward joutuu pidätetyksi. Jim tulee mustasukkaiseksi Kimistä, kun tämä tulee läheisemmäksi Edwardin kanssa. Hän koittaa lopussa tappaa Edwardin. Suurin osa muista ihmisistä eli lähiön asukeista on lumoutunut Edwardista tämän erilaisuutensa vuoksi, mutta he haluavat pikkuhiljaa sopeuttaa ja muuttaa

tämän samanlaiseksi kuin he itse ovat. Murron jälkeen Edward menettää suosiotaan yhteisössään, ja ihmiset alkavat, Boggsin perhettä lukuun ottamatta, pelkäämään häntä sekä karttamaan hänen seuraan.

*Kauniissa mielessä* Nashin opiskelutoverit suhtautuvat aluksi tähän vähän säälivästi, alentuvasti ja kiusoittelevat hänen sosiaalisten taitojen puutetta. He kuitenkin tuntuvat pysyvän tämän ystävänä. Myöhemmin he ovat hieman huolissaan hänen mielentilastaan. Nashin ”kilpailija” opiskelutoveri Hansen tarjoaa tälle työtä, vaikka on siinä vaiheessa tietoinen Nashin skitsofreniasta. Hän suhtautuu Nashiin kärsivällisesti, huolestuneesti ja on samalla hyvin kiinnostunut Nashin älyllisistä taidoista. Alicia on heti alussa kiinnostunut Nashista kohdattaessa tämän ensi kertaa. Hän ei myöskään kavahda Nashin suorasukaisuutta, koska on itsekin suora. Hän myös tukee Nashia jopa silloin, kun Nash masentuu lääkityksensä vuoksi. Alicia on hyvin kärsivällinen ja lempeä Nashia kohtaan, ei anna periksi heidän suhteelleen. Hän kuitenkin on moneen otteeseen huolissaan Nashin henkisestä jaksamisesta ja mielenterveydestä. Charles kohtelee Nashia kuin vanhaa ystävää ja koittaa saada Nashia pitämään kiihkeämmin kiinni unelmastaan. Tiukka agentti Parcher ruokkii myös Nashin halua saavuttaa saada jotain suurta elämässään. Molemmat harhat haluavat Nashin eristyvän muista ihmisistä, ja suuttuvat, kun Nash ei halua olla enää tekemisissä heidän kanssaan.

*The Shape of Water* elokuvassa Giles välittää yhtä lailla Elisasta, isällisellä tavalla. He myös nauttivat viettä yhdessä aikaa, katsoa telkkaria ja jutella niitä näitä. Hän auttaa Elisaa kalaolennon vapauttamisessa, vaikka häntä pelottaa koko missio. Zelda huolehtii, ettei Elisa koskaan myöhästy töistä varaamalla paikkaa kellokortin lyömisjonossa. Huomatessaan, ettei Elisa ole tavalliseen tapansa vielä lähtenyt töistä (koska tämä auttaa kalaolentoa pakenemaan), lyö hän Elisankin kellokortin ja varmistaa tietämättään Elisalle alibin. Toki hän nuhtelee Elisaa kalaolennon vapauttamisesta. Strickland ei ensin välitä Elisasta, mutta alkaa pian haaveilla intiimistä tavasta olla tämän kanssa. Strickland pitää Elisan mykkyydestä, koska se saa hänet tuntemaan olevansa vallassa. Hän raijostuu, kun saa tietää Elisan olleen kalaolennon vapauttamisen takana ja ampuu tätä lopussa. Kalaolento on aluksi hieman varuillaan Elisan läsnäollessa,

mutta kiinnostuu tästä vaiheittain enemmän. Hän tukeutuu paljon Elisaan ja alkaa tuntemaan myös lämpimiä tunteita Elisaa kohtaan, haluaa olla hänen kanssaan mahdollisimman paljon.

Käsikirjoituksessani *Soolossa* kukaan ei hirveästi huomioi Jasminia, ennen poikien pukuhuoneen vessatapausta. Elias tosin on hieman utelias Jasminista, vilkuilee välillä tämän suuntaan ja hymyilee tyttölle. Lopussa poika ei myöskään naura tai solvaa Miran tavoin Jasminia tunteiden paljastamisesta, vaan hymyilee leveästi Jasminille ja tuijottaa tyttöä. Tästä voi päätellä, että Elias saattaa itsekin pitää Jasminista. Kiusaajatytöt vain haluavat tehdä hallaa Jasminin maineelle. Eivät niinkään vihaa tätä, mutta eivät myöskään pidä hänestä erityisemmin (kts. liite 2 kohta 5, sivu 43). Eliaksen äiti Taina taas kohtelee Jasminia ystävällisesti, huolestuneen äidin tavoin.

Analysoimieni elokuva esimerkkien kautta huomaa, että monesti hiljaista tai ujoa henkilöä kartellaan tai pidetään outona. Jos joku on ihastunut tällaiseen päähenkilöön tai muuten välittää kyseisestä hahmosta, ei hän hirveästi välitä tämän erikoisuudesta tai harmittele protagonistin tapoja. Elias on kiinnostunut Jasminista eikä hän piittaa kiusaajatyttöjen juoruilusta. Muut ihmiset voivat myös auttaa osaltaan hiljaista, välttelevää päähenkilöä tajuamaan, mitä tämä kaipaa elämässä oikeasti, mitä tämä tarvitsee. Lisäksi he voivat herättää sisäistä muutosta keskushahmossa, mikä sitten saa päähenkilön ottamaan suurempia riskejä ja kohtaamaan pelätyt vaikeudet. Vaikka Taina ei ole tietoinen Jasminin päämäärästä, hän onnistuu rohkaisemaan tyttöä etenemään tavoitteessaan. Jasmin ei koe suurta muutosta, mutta hän on rauhallisempi ollessaan Eliaksen kotona yksin, ilman suurempia häiriötekijöitä. Sen vuoksi hänelle on silloin myös helpompaa luovuttaa kirjoittamansa rakkauskirje Eliaksen huostaan.

#### **4.5 Heikkoudet ja vahvuudet**

Amélien heikkous on hänen ujous sekä pelko kohdata todellisuutta, koska hänestä tuntuu turvallisemmalta elää haavemaailmassa. Vahvuutena hänellä on

hänen mielikuvituksensa, jonka ansiosta hän viihdyttää itseään ja kehittelee erilaisia tapoja tuottaa iloa ihmisille. Amélien hyväntahtoisuus saa hänet ryhtymään jakamaan iloa muille. Siinä samalla hän löytää oman onnensa Ninon kautta.

Adan heikkous on mykkyys, sillä se rajoittaa paljon hänen itseilmaisuaan. Tosin hänen hiljaisuuttaan voi pitää myös jonkinlaisena kannanottona. Kun hänen tuore aviomiehensä saa selville, että Adalla on yhä tunteita Bainesia kohtaan ja kirveellä katkaisee yhden Adan sormista, Ada ei ala itkemään, huutamaan tai vastustelemaan, vaan tuijottaa Stewartia ilmeettömänä. Näin hän osoittaa, että on valmis luopumaan sormistaan rakkauden tähden. Hänen heikkouksiin voisi laskea hänen kuuliaisuutensa, joka estää tai ainakin hidastaa häntä pääsemästä tavoitteeseensa. Vahvuutena hänellä on hänen itsepäisyys ja pianon soittotaito, sekä vahva vapauden kaipuu.

Edwardin heikkous on arkuus, tunnollisuus ja tietämättömyys kaikista säännöistä. Ymmärtämättömyytensä ja miellyttämishalunsa takia hän joutuu vaikeuksiin (mm. pidätetyksi) ja kauemmas tavoitteestaan olla osa yhteisöä. Arkuus on esteenä pistää vastaan ja olla oma itsensä. Vahvuutena on hänen taiteelliset saksimistaidot, uteliaisuus ja viattomuus. Ne saavat ihmiset kiinnostumaan ja pitämään hänestä.

John Nashin heikkoutena on hänen sosiaaliset taitonsa sekä skitsofrenia, joka saa hänet etäännyttämään todellisuudesta sekä muista ihmisistä. Heikkoutena voisi myös pitää hänen pakonomaista tarvetta saavuttaa jotain tunnustusta työstään matematiikan parissa. Vahvuutena hänellä on matemaattiset taidot, luova ajattelu sekä rakkaus Aliciaan.

Elisan heikkous on ehkä hänen arkuutensa. Hän ei uskalla laittaa vastaan, kun Strickland kohtelee kalaolentoa pahasti. Tavallaan siitä on myös hänelle hyötyä, sillä kukaan ei aluksi voisi uskoa aran, mykän siivoojanaisen suorittaneen kalaolennon vapauttamista. Enimmäkseen se kuitenkin toimii eräänlaisena esteenä olla yhdessä kalaolennon kanssa vapaana. Hänen vahvuutensa on empatiakyky, sillä se lähentää häntä ja kalaolentoa. Se saa hänet myös liikkeelle ja



pelastamaan kalaolennon. Lämminhenkisyytensä ja lempeytensä ansiosta hänellä on hyviä ystäviä elämässään, jotka välittävät hänestä tarpeeksi auttaakseen paossa.

Käsikirjoitukseni päähenkilön Jasminin heikkous on ujous ja arkuus, jotka estävät, tai ainakin hidastavat häntä pääsemästä päämääränsä eli kertomaan ihastuksestaan Eliakselle. Vahvuutena päähenkilöllä on kuitenkin uteliaisuus ja periksiantamattomuus (kts. liite 2 kohta 6, sivu 43; kohta 8, sivu 45-46), jotka saavat hänet liikkeelle ja toimimaan.

Monien ujojen ja hiljaisten hahmojen heikkouksina on juuri heidän arkuutensa, joka toimii yhtenä esteenä tavoitteen saavuttamisessa. He eivät mielellään halua kohdata totuutta ja astua oman mukavuusalueensa ulkopuolelle. Vahvuuksia heillä voi olla moninaisia, esimerkiksi Adalla on pianonsoitto, John Nash on matemaattisesti lahjakas, Amélie taas on hyvin idearikas ja Edward osaa käsitellä saksiaan taitavasti. He ovat useimmiten myös empaattisempia ja suvaitsevaisempia kuin muut heidän ympärillään. He nauttivat ympäristönsä ja muiden tarkkailusta, jolloin he myös huomaavat asioita, joita muut eivät. Heidän sairautensa tai fyysinen vammansa voi saada ihmiset loittonemaan heidän luotaan, mutta toisaalta myös kiinnostumaan heistä. Erikoislaatuisuus erottaa ujut ja hiljaiset joukosta, mikä on tietenkin tärkeä ominaisuus päähenkilölle.

#### **4.6 Tavoite**

Amélien tavoitteena on tuottaa muille hyvää pienillä teoilla, mutta salaa. Tavoite muuttuu vähän, kun hän kohtaa Ninon. Amélie alkaa keskittymään enemmän tuomaan iloa miehen elämään: palauttaa tämän kadotetun valokuva-albumin ja saattaa Ninon valokuvautomaattien mysteerimiehen luo, jota tämä on jahdannut pidemmän aikaa. Samalla Amélie toivoo, että Nino huomaisi hänet ja haluaisi tutustua häneen.

Adan tavoite on päästä soittamaan pianolla ja saada se sitten takaisin, kun hänen uusi puolisonsa on myynyt sen Bainesille. Piano ikään kuin merkitsee

Adalle vapautta olla oma itsensä, ilmaista tunteitaan, kun ei voi puhua niitä ääneen. Soittaminen on hänelle pakenemista maailmasta, joka ei häntä ymmärrä. Adan tavoite muuttuu, kun hän alkaa ihastua Georgeen, ja piano jää toisarvoiseksi. Bainesin rakastaminen symboloi vapautta sekä hiljattain herännyttä seksuaalista intohimoa, jota Ada niin kovasti haluaa ja tarvitsee voidakseen elää.

Edward haluaa kuulua joukkoon sekä olla rakastettu, niin kuin ihmiset hänen ympärillään. Hän myös haikailee Pegin tyttären Kimin perään, mutta se ei ole hänen päätavoitteensa. Valitettavasti Edward ei onnistu saavuttamaan tavoitettaan. Vihainen väkijoukko ajaa hänet pakosalle, takaisin mistä hän tuli eli kukkulalla sijaitsevaan hylättyyn kartanoon. Edward menettää viattomuutensa, kun hän tapaa ihmisen, Kimin poikaystävän Jimin. Lempeästä ja kiltistä taiteilija-robotista on tullut murhaaja.

John Nashilla on tavoitteena löytää omintakeinen idea, saavuttaa jotain suurta elämässään, saada tunnustusta siitä ja olla nero. Tavoite muuttuu, kun hän toivoo voivansa selättää hänen skitsofreniasta johtuvat harhat ilman lääkitystä ja sairaalahoitoon joutumista, sekä elää elämäänsä rakkaan vaimonsa rinnalla ja pystyä tekemään töitä matematiikan parissa.

Elisalla tavoitteena on aluksi ystäväystyä kalaolennon kanssa, opettaa viittomaikieltä ja osoittaa lempeyttä tälle. Kun hän saa selville, että turvallisuuspäällikkö Strickland aikoo tappaa olennon, Elisa päättää ruveta kehittämään pakosuunnitelmaa olennolle. Hänen tavoitteensa ei niinkään muutu sen jälkeen. Elisa joutuu lopussa omista haluistaan huolimatta luopumaan kalaolennosta, kun sen terveys alkaa heikentyä Elisan kotona.

Käsikirjoitukseni päähenkilön, Jasminin tavoite on kertoa tunteistaan Eliakselle, johon on ihastunut, mutta kirjeen muodossa. Tavoite ei niinkään muutu elokuvan aikana, vaikka ratkaisu muuttuu. Kirjeen sijaan Jasmin tuo julki ääneen, mitä tuntee Eliasta kohtaan (kts. liite 2 kohta 8, sivu 46).

Analysoitujen elokuvien päähenkilöiden tavoitteet vaihtelivat jokaisella, lisäksi ne myös muuttuivat tarinan aikana. Hyväksynnän, kunnian ja rakkauden saavuttaminen ovat aika yleisiä päämääriä missä tahansa elokuvassa, eikä tarvitse edes

olla ujo ja hiljainen pähahmo. Vaikka Jasmin ei saa lopussa suoraa vastausta Eliakselta tunteiden kertomisesta, kertoo pojan rauhallisuus ja hymy, että hän tuntee Jasminia kohtaan samoin. Päämäärää kohti eteneminen muuttaa aina jonkin verran protagonisteja. Ulkoinen tavoite tuo päähenkilön sisäisen tarpeen esille ja auttaa heitä muuttumaan. Omassa käsikirjoituksessani tämä ei ilmene niin hyvin, koska Jasmin ei loppujen lopuksi koe niin valtavia haasteita eikä näin ollen muutosta. Soolo-tarinassa pitäisi esimerkiksi olla jokin aikaraja, jonka kuluessa Jasminin on pakko saada kerrottua tunteensa Eliakselle tai muuten hän menettää tilaisuutensa lopullisesti. Panokset eivät ole tarpeeksi suuret. Päähenkilöiden on nähtävä vaivaa tavoitteen saavuttamisessa.

#### 4.7 Konflikti

Amélie ei kohtaa paljoa konflikteja elämässään. Hän koittaa kohdella kaikkia ihmisiä ystävällisesti, mutta suuttuu esimerkiksi, kun vihanneskauppias Collignon kohtelee apulaistaan Lucienia pahasti. Amélie päättää kostaa Lucienin puolesta ja tekee salaa kepposia Collignonin asunnossa. Etsiessään peltirasian omistajaa Dominique Bretodeauta, kohtaa hän tämän paljon nuoremman kaiman. Sen sijaan, että Amélie kertoisi erehtyneensä henkilöstä, hän keksii hätävalheen ja sanoo olevansa vetoimuksen kerääjä. Amélie joutuu myös kamppailemaan sisäisen konfliktinsa kanssa. Kun hän ja Nino ensimmäistä kertaa tapaavat kahvilassa, jossa Amélie työskentelee ja Nino tunnistaa valokuvasta Amélien, Amélie vain kohauttaa tälle hymyillen olkiaan ja siirtyy sivummalle. Hän on liian ujo sanoakseen mitään rakkauden kohteelleen.

Ada ei pelkää paljon konflikteja. Hän esimerkiksi ilmaisee hyvin suoraan Stewartille, ettei pitänyt ajatuksesta myydä piano Bainesille, jopa polkee jalkaansa tuohituneena. Hän kuitenkin arastelee ihmisten keskuudessa, sillä hän ei voi kommunikoida muiden kanssa samalla tavoin ja haluaa pitää yllä kuuliaisien vaimon kuvaa. Kun Ada yrittää saada rakkauden tunnustuksensa perille Bainesille ja Stewart saa sen selville, hän pelästyy ensin Stewartin hurjistunutta reaktiota ja koittaa päästä irti tämän otteestaan. Stewart katkaisee kirveellä yhden Adan sormista, mutta tämä ei enää siinä vaiheessa ponnistele vastaan.

Konflikti-tilanteissa Edward yleensä painaa päänsä alas, esimerkiksi silloin, kun Peg ja Bill saarnaavat hänelle oikeasta väärästä. Hän ei ymmärrä lähiön sääntöjä tai uusia tunteitaan, jotta osaisi reagoida muulla tavoin tai sanoa vastaan. Kun Jim syyttää Edwardia Kimin käden viiltämisestä, pakenee Edward paikalta. Hän ei tiedä miten puolustaa itseään ja karkaa mieluummin pois. Vasta, kun Jim tönnäisee Kimin maahan tapellessaan Edwardin kanssa, suutahtaa Edward siitä ja työntää saksikädellään Jimin ikkunasta ulos tappaen pojan.

John Nash pakenee useimmiten ennen kuin konflikti ehtii syntyä. Hän puhuu halveksien opiskelijatoverinsa Hansenin matemaattisista saavutuksista. Hansen ei ehdi sanoa mitään vastaan, kun Nash häipyä paikalta. Nash myös yleensä änkyttää ja hänen katseensa liukuu maahan tai siirtyy sivulle, kun hän joutuu konfliktitilanteeseen. Nashkin joutuu kamppailemaan sisäisen konfliktinsa kanssa. Hän masentuu, kun lääkitys vie hänen matemaattiset lahjat, hänen tarpeensa eivät siis toteudu. Tajutessaan Parcherin olevan hänen skitsofreniansa synnyttämä harha, hän uskaltaa vihdoinkin vastustaa tätä ja nimittelee tätä kovaan ääneen pelkäksi kuvitelmaksiksi.

Elisa reagoi konflikteihin sen mukaan, kuka ihminen on kyseessä. Gilesin kanssa hän uskaltaa laittaa vastaan, koska ovat jo hyviä ystäviä ja tunteneet toisensa pidemmältä ajalta. Zeldan kanssa hän on varautuneempi, mutta vastustaa tätä, kun joutuu pelastamaan kalaolentoa laitoksesta pyykkikorissa. Muutoin Elisa koitaa vältellä yhteenottoja ihmisten kanssa. Ollessaan taas tapaamassa kalaolentoa salaa, hän joutuu piiloutumaan, kun kammioon saapuu muita ihmisiä. Elisa ei halua selittää tekemisiään kammiossa, koska ei saisi olla siellä. Hän ei uskalla aluksi sanoa mitään Stricklandille, vaikka tietää tämän iskevän kahleissa olevaa kalaolentoa sähkösauvalla.

Käsikirjoituksessani Jasmin välttelee konflikteja pakenemalla arveluttavista tilanteista, kuten poikien pukuhuoneesta. Hän ei halua jäädä selittämään kiusaajatyttöille tai kellekään muulle, mitä siellä oikeasti teki. Hän painaa päänsä alas eikä sano mitään, kun kuulee tyttöjen juoruilevan hänestä ruokalassa (kts. liite 2 kohta 5, sivu 43). Eliaksen äidille Tainalle hän kertoo hätävalheen, koska ei halua

paljastaa todellista syytä läsnäololleen. Tässäkin Jasmin vaikuttaa tosi hermostuneelta. Jasmin kamppailee myös oman ujoutensa kanssa, koska ei pysty heti kertomaan tunteistaan Eliakselle, vaikka tilaisuuksia riittäisi.

Ujot ja hiljaiset päähenkilöt yleensä poistuvat paikalta, jos he kohtaavat konfliktitilanteen. He pyrkivät välttämään konfliktien syntymistä ylipäänsä, kuten kehittävät hätävalheita purkaakseen mahdolliset selkkaukset. Usein ujot ja hiljaiset hahmot myös sulkeutuvat konflikteissa täysin, eivät sano mitään, vaikka osaisivatkin puhua. Mitä läheisempi suhde päähenkilöllä on konfliktin toisen osapuolen kanssa, sen helpommin protagonistista pystyy laittamaan tälle vastaan. Moni ujo ja hiljainen hahmo joutuu kokemaan sisäistä konfliktia, koska heiltä puuttuu halua ja uskallusta kohdata realiteetteja. Varsinkin, jos se vie heidät kauemmaksi tavoitteestaan. Jasmin esimerkiksi pakenee pois tilanteista, jotka ahdistavat häntä. Hän on kuitenkin alakuloinen siitä, ettei saa tunteitaan kerrottua ihastukselleen, koska pelkää vastausta ja muiden reaktiota. Hän joutuu kamppailemaan omien pelkojensa ja tarpeidensa kanssa.

#### **4.8 Muutos**

Amélie on lapsesta asti melko ujo ja arka. Aikuistuttuaan hänen on vaikea luoda suhteita muiden ihmisten kanssa ja viihtyy paremmin yksikseen. Työpaikassaan hän ei paljoa puhu muille työntekijöilleen elämästään, vaihtaa vain sanan tai pari heidän kanssaan. Amélie uppoutuu mieluummin mielikuvitusmaailmaansa kuin ystäväystyisi muiden kanssa. Hänellä ei ole myöskään varsinaista tavoitetta elämässään. Myöhemmin hänestä kasvaa rohkeampi ja hänellä on selkeä päämäärä, joka määrittelee paljon hänen toimintaansa. Lopussa hän jopa ensimmäistä kertaa suree yksinäistä elämäänsä ja itkee, kun luulee menettäneensä viimeisen toivonsa rakkauteen. Toivon kipinä syttyy hänessä, kun hän katsoo videonauhalla viestiä naapuriltaan Dufayelilta. Tämä rohkaisee Amélieta elämään enemmän ja tavoittelemaan rakkautta, mikä saa Amélien toimimaan ja lähtemään Ninon perään.

Ada on ensin erittäin kuuliainen ja utelias uudesta ympäristöstään ja tarkkailee paljon kaikkea. Tyttärensä kanssa hän hymyilee, kertoo tarinoita tälle ja leikkii

tämän kanssa. Muuten hän on hyvin varuillaan ympäröivää maailmaa kohtaan. Hän on myös erittäin itsepäinen: vaatii Stewartilta, että kantajat raahaisivat hänen pianonsa rannalta uuteen kotiinsa. Lopussa Ada osoittaa voimakkaampaa taitoa: hän ei enää välitä aviomiehelleen tekemästään lupauksesta olla uskollinen, hän vain haluaa olla rakastamansa miehen eli George Bainesin kanssa. Ada ei myöskään ole yhtä lempeä tyttärelleen ja halukas viettämään aikaa tytön kanssa. Hän tuo selkeämmin kantansa ja tunteensa esille, eikä välitä muiden mielipiteistä.

Edward on alussa hyvin varovainen kaikkea uutta kohtaan, lähestyy ystävällistä Pegiäkin todella arasti. Päästyään pois kartanolta viehättyy hän heti kaikista väreistä ja uusista asioista, ettei malta olla autossakaan paikoillaan. Edward tarkkailee paljon ympäristöään, muttei osaa hirveästi keskustella ihmisten kanssa - pysyttelee mieluummin hiljaa, ellei häneltä erityisesti kysytä jotakin. Lopussa Edward on ehkä hitusen rohkeampi toimimaan ja päämäärätietoisempi. Häntä aletaan vieroksumaan jäätyään kiinni pieleen mennessä murtovarkaus keikassa. Hyljeksittynä ja uhattuna hän päättää lähteä ihmisten luota, sillä ei halua enää mukautua heidän joukkoonsa. Hän saksii kiihtyneessä tilassa Pegiltä saamansa vaatteet riekaleiksi, osoittaen haluavansa olla oma itsensä ja vihaavansa koko naapurustoa. Hän jopa tuhoaa omat pensasluomuksensa kostoksi. Hän viattomuutensa päättyy, kun hän tappaa Kimin poikaystävänsä Jimin ja sen seurauksena joutuu jäämään piiloon kartanolle yksin.

John Nash on hyvin ujo ja arka tutustumaan muihin kanssaopiskelijoihin tai ihmisiin ylipäätään. Hän mainitseekin uudelle huonetoverilleen Charlesille, ettei hirveästi pidä ihmisistä. Sen sijaan, että loisi suhteita muiden ihmisten kanssa, hän välttelee näitä eikä osallistu yliopiston luennoille, koska hänestä nämä asiat eivät edistä hänen tavoitettaan. Nash mieluummin keskittyy matemaattisten yhtälöiden ratkaisemiseen ja oman alkuperäisen idean synnyttämiseen. Lopussa hän on yhä hieman aran oloinen, muttei piittaa niin paljoa saavuttaa suurta omaperäistä ideaa. Hän myös keskusteleee enemmän ihmisten kanssa, vitsailee ja on kiinnostunut muidenkin matemaattisista teorioista. Hän on siis avoimempi ja itsevarmempi. Nash palkitaan Nobel-palkinnolla ja hän saa kollegoiltaan tunnustusta, mikä saa hänet herkistymään. Nuoreen Nashiin verrattuna vanhempi John on nöyremmän oloinen, ja hän jopa kiittää Nobel saavutustaan vaimoiaan kuin antaisi itselleen kunniaa siitä.

Elisa on hieman arka, mutta melko tyytyväisen oloinen elämäänsä. Hän tuijottelee kaukaisuuteen ollessaan bussissa matkalla töihin, mistä voisi päätellä hänen olevan haaveilija. Hän on myös kovin utelias uusista asioista, kuten silloin kun tutkimuslaitokselle tuodaan uusi kohde ja Elisa koputtelee salaa lasiarkkua, jossa kalaolento on. Hahmossa ei paljon muutosta tapahdu. Elisa pysyy melko samantaisena lopussakin, mutta hän on ehkä saanut enemmän rohkeutta ja itsevarmuutta. Hänellä on selkeämpi päämäärä elämässään eli elää kalaolennon kanssa. Hänestäkin tulee veden alla elävä kalaolento, kun hänen haavat kaulaansa muuttuvat kiduksiksi kalaolennon ansiosta.

Käsikirjoitukseni alussa päähenkilö Jasmin on hyvin arka, ujo ja haaveileva. Hän ei uskalla ottaa suoraan kontaktia ihastukseensa, katselee tätä kauempaa ja odottaa hetkeä, jolloin voi piilottaa tälle tarkoitetun rakkauskirjeen pojan reppuun. Rakkauskirjeen kirjoittaminenkin osoittaa, ettei hän uskalla ilmaista ääneen tunteitaan. Lopussa Jasmin on hieman rohkeampi ja itsevarmempi. Hän on päätenyt Eliaksen kotiin, muttei ryntää sieltä pois, vaikka poika saapuukin sinne yhden kiusaajatytön Miran kanssa (kts. liite 2 kohta 8, sivu 45-46). Hän on lähtemässä pois, mutta pysähtyy oven luona ja rakkauskirjeen antamisen sijaan kertoo ääneen tunteistaan Eliakselle. Hän osoittaa olevansa tarpeeksi rohkea, kun ei välitä edes Miran läsnäolosta, saati välttele Eliaksen reaktiota.

Edellisten esimerkkien perusteella päähenkilöiden muutokset voivat olla pieniä tai suuria. Rohkeuden saaminen ja oman todellisen päämäärän selkiytyminen ovat toistuvia teemoja ujoille ja hiljaisille päähenkilöille. Yleensä muutos johdattaa protagonistin päämääränsä luo, mutta se voi myös saada hänet kauemmaksi siitä. Edwardista esimerkiksi tulee kyynisempi, kun hän pettyy lähiön asukkaisiin eikä koskaan saavuta omaa päämääräänsä. Päähenkilö voi muuttua pahaksikin, mutta silloin hän ei voi saada sitä mitä haluaa. Pitkiin analysoimiini elokuvaan verrattuna oman käsikirjoitukseni päähenkilö muuttuu vain vähän. Tämä on hyvin tavallista lyhytelokuvissa, sillä niissä on rajoitetummin aikaa tarinan esittämiseen. Elisakaan ei radikaalisti muutu *The Shape of Water*-elokuvassa, mutta hän kasvaa henkisesti vahvemmaksi eli hyödyntää jo olemassa olevia voimavarojaan. Muutos pitää olla seurausta jostain protagonistin oivalluksesta ja se jää vähän

Jasminin kohdalla puuttumaan. Vaikka hän uskaltaakin kertoa lopussa tunteensa, niin mikään ei varsinaisesti pakota tai yllytä häntä siihen. Tavoitteenani oli kirjoittaa käsikirjoitus niin, että Jasmin pelkää Miran vievän Eliaksen häneltä ennen kuin itse ehtii kertoa tunteistaan pojalle. Pelon piti olla syy, miksi hän paljastaa tunteensa lopussa, mutta nyt se ei vain näy tarpeeksi selkeänä.



## 5 SANALLINEN ILMAISU

### 5.1 Subteksti

Subteksti on draamallista ilmaisua, jolla peitetään se, mitä oikeasti tarkoitetaan ja sanotaan kohtauksessa, ja mitä hahmot todellisuudessa tuntevat. Kyse on siis alatekstistä, joka lisää jännitystä ja saa katsojan osalliseksi, kun tämä joutuu itse päättämään merkityksiä henkilöiden sanojen ja tekojen takana. Subtekstin lisäksi voidaan puhua myös subdialogista, eli rivien välistä puhumista, vihjeiden kautta ilmaisemisesta. (Vacklin & Rosenvall 2015, 121.)

Amélien tapauksessa subdialogin käytön huomaa, kun tyttö keskustelee naapurinsa Raymond Dufayelin ("Lasimies") kanssa tämän maalaamasta taulusta ja siinä esiintyvän nuoren naishahmon tunteista ja yksinäisyydestä. Todellisuudessa nämä kaksi puhuvat Amélien tunne- ja rakkauselämästä. Vaikka dialogi on hyvin hienovaraista, pystyy katsoja silti päättämään mistä oikeasti on kyse. Subtekstiä ja -dialogia kannattaakin hyödyntää hiljaisen päähenkilön kirjoittamisessa, koska se tekee hahmosta karttelevan ja ujon, joka ei halua paljastaa omia tunteitaan ja ajatuksiaan. Omassa käsikirjoituksessani subteksti ilmenee, kun päähenkilö Jasmin keskustelee ihastuksensa kohteen äidin eli Tainan kanssa. Jasmin valehtelee tälle syytään oleskelustaan Eliaksen kodin lähetyvillä, koska ei halua saavan tämän tietää ihastumisestaan poikaan.

### 5.2 Voice-over

Voice-over tarkoittaa elokuvassa kertoja-ääntä, joka voi olla hahmon omaa ajattelua tai sitten ulkopuolinen kommentoija. Sitä ei ole tarkoitettu tarinan kertomiseen, vaan avaamaan hahmojen sisäistä maailmaa, eli tunteita ja ajatuksia. Vaikka voice-overia hyödynnetään juuri tyylillisenä keinona, luomaan esimerkiksi kontrastia kuvan ja äänen välille, niin monissa tapauksissa se toimii tarpeellisen informaation lähteenä. (Vacklin & Rosenvall 2015, 133-134.)

Piano elokuvassa Ada selittää kertojana omaa taustaansa elokuvan alussa ja lopussa kuvailee, kuinka hänen elämänsä muotoutuu päästessään eroon Stewartista. Voice-over ei siis sen kummemmin selosta koko tarinaa, antaa vain lisätietoa katsojalle ja lukijalle. Sen käyttö voi olla hyödyllistä juuri hiljaisten hahmojen maailman kuvaamisessa, muttei suinkaan välttämätön. *The Shape of Water* elokuva alkaa ja loppuu Gilesin voice-overilla, mutta tällä puheella ei varsinaisesti ole merkitystä tarinan kokonaiskuvan kannalta. Hän vain kysyy ääneen, kuinka lähtisi kertomaan tarinaa elokuvan tapahtumista. Jos kertojaäänä toimii päähenkilö itse, niin hän yleensä ei puhu muutoin paljoakaan elokuvan aikana kuten Adan tapauksessa huomaa. Omassa käsikirjoituksessani ei ole voice-overia, sillä se ei olisi tuonut mitään lisäarvoa tarinaan. Tarinani oli melko lyhyt ja halusin, että päähenkilö pystyy ilmaisemaan katsojalle kehollaan, ilmeillään sekä eleillään tunteuksiaan ja ajatuksiaan. Kertojaäänäen käyttäminen olisi ollut liian helppo ratkaisu siihen.

### 5.3 Dialogi

Dialogia eli vuoropuhelua käytetään silloin, kun ei ole muuta ilmaisutapaa välittää informaatiota. Dialogilla pystyy myös tuomaan esiin henkilön persoonaa ja käyttäytymistapoja. (Aaltonen 2002, 120.) Esimerkiksi sosiaalisesti ahdistunut tai ujo hahmo saattaa usein puhua änkyttäen, takeltaen, tai lausua sanat hyvin hiljaa. Mutta vaiteliaat henkilöt eivät silti kovin paljoa pukahda, joten dialogin käytölle ei ole niin suurta tarvetta.

Dialogin ei kuitenkaan tarvitse olla liian karsittua ja vähäistä, vaikka useimmiten sen ajatellaan olevan ihanteellista. Eri henkilöhahmoilla on erilainen ilmaisutyyli, toiset ovat puheliaampia ja toiset taas pidättyväisempiä. On hyvä, että henkilökaartista löytyy kontrastia ja jokaiselle oma kieli. Kirjoittaja voi myös haluta aikaansaada dramatiikkaa tai koomisuutta tuottamalla ristiriitaista dialogia kohtauksen tunnelmaan nähden. (Sundstedt 2009, 234-235.)

John Nashin tapa keskustella on hyvin suoraa ja nopeatempoista, mutta hän samalla änkyttää, mikä on hermostuneisuuden osoitus. Hän ei osaa toimia sosiaalisissa tilanteissa niin hyvin, joten hän haluaa niistä mahdollisimman nopeasti

pois. *Soolo* käsikirjoitukseni päähenkilö änkyttää myös, kun hän kohtaa ihastuksen kohteensa äidin ja hän joutuu sanomaan jotakin tälle. Jasmin ei kuitenkaan uskalla olla Nashin lailla yhtä suorapuheinen. Ujon ja hiljaisen hahmon ei tarvitse olla täysin mykkä. Mutta jos päähenkilö halutaan nimenomaan esittää hiljaisena, arkana tai ujona, niin hänen sanallinen ilmaisunsa tulisi olla vähäistä. Joka ikinen lause ja sana, jonka ujo ja hiljainen hahmo sanoo ääneen, on silloin olennaista. Elokuviissa muutenkin jokaisella dialogin pätkällä on merkityksensä.

#### 5.4 Monologi

Monologi, siis yksinpuhelu, on jonkun elokuvan henkilön tarinan kommentointia. Hän voi myös toimia kuvan ulkopuolella eli niin ikään voice-overina, mutta on samalla yksi tarinan hahmoista. (Aaltonen 2002, 122.) Todellisessa elämässämme on paljon eri monologeja, esim. hautajaispuhe, luennot yms. Näitä vastaavia löytyy myös elokuvista, mutta niihin täytyy yleensä lisätä jotain toiminnallisuutta, etteivät ne olisivat liian tylsiä. (Vacklin & Rosenvall 2015, 131-132.) Monologi on yksi keino viestiä, vaikkei kovin käytännöllinen elokuvan muodon takia, jossa kuvilla ja toiminnalla on suurempi merkitys.

Analyysielokuvissani en huomannut paljoa monologin käyttöä. Amélie ainoastaan rikkoo neljättä seinää (näkyvätöntä ja kuvitteellista seinää katsojan ja elokuvan välissä) muutaman kerran, kuten kun hän toteaa tykkäävänsä katsoa elokuvateatterin yleisön reaktioita. Se voi olla ikään kuin vapauttavaa hiljaiselle ja ujolle hahmolle purkaa ajatuksiaan ääneen näkymättömälle yleisölle. Lisäksi se voi toimia tehokeinona, jos ujon ja hiljaisen hahmon halutaan järkyttävän elokuvan muita henkilöitä kertomalla, mitä todella ajattelee ja tuntee.

## 6 POHDINTA

Ujot ja hiljaiset päähenkilöt eivät niin kovasti eroa muunlaisista protagonisteista. He joutuvat samalla lailla muuttumaan ja konflikteja kohtaamaan tarinan aikana. Haastetta heille tuo heidän sosiaalinen estyneisyys ja hiljainen tapa ilmaista itseään. Tällaiset hahmot kuitenkin toimivat elokuvallisesti, sillä heidän dialogin vähäisyyden vuoksi kuvallista kerrontaa on oltava enemmän ja lisäksi heidän muutosta arasta uskaliaammaksi on mielenkiintoista seurata. Ujoja ja hiljaisia hahmoja ei voi kaikkia laittaa samaan muottiin. Arkuus ja välttelevä ilmaisu ovat yhdistäviä tekijöitä, mutta analyysielokuvistani huomasin, että jokaisella päähenkilöllä on oma tapansa viestiä sekä edetä kohti tavoitettaan. Kaikki olivat voimakkaasti tuntevia, he vain toivat tunteensa esille enimmäkseen sanattomasti. Ujot ja hiljaiset hahmot joutuvat hankaliin tilanteisiin monesti aran luonteensa takia ja heidän on vaikeampi puolustaa itseään.

Käsikirjoittajan on hyvä muistaa, ettei kannata liian tarkkaan kirjoittaa auki ujon ja hiljaisen hahmon ilmaisua, oli tämä sitten päähenkilö tai ei. On enemmän ohjaajan ja näyttelijän suorituksesta kiinni, millaiseksi tällainen päähenkilö muoutuu valkokankaalle. Siksi käsikirjoitukseni ja valitsemani analyysielokuvat eivät ole täysin vertailukelpoisia, käsikirjoitukset muuttuvat aina tuotantoprosessin aikana. Itse kirjoitin Jasminin ilmaisun melko tarkaksi. Verrattuna analysoimiini elokuvaan, oman käsikirjoitukseni päähenkilön muutokset eivät ole niin suuret. Tämä luultavammin johtuu siitä, että se on lyhytelokuva, jonka tarinassa aikaa ei ehdi kulua paljon. Muuttuminen on muutenkin hienovaraisempaa lyhyemmissä tarinaformaateissa. Käsikirjoituksessani *Soolossa* olisi silti voinut tapahtua selkeämpi käänne Jasminin kohdalla. Jokin asia, joka olisi johdattanut muutoksen alkuun.

Analyysityökaluni eli tutkimuskysymykset toimivat mielestäni melko hyvin. Ne toivat hyvin esille ujojen ja hiljaisten hahmojen eroavaisuuksia ja samankaltaisuuksia. Tein yllättäviäkin huomioita, esimerkiksi sen, että pukeutumisella tai käytöksen muutoksella voi hahmo viestiä sisäistä muutosta. Analyysityökaluani pystyy myös hyödyntämään kaiken tyyppisten protagonistien tutkimisessa. Siitä on apua, kun haluaa oppia luomaan parempia henkilöahmoja omaan tarinaan.

Lisäksi se voi hyödyttää ohjaajaa neuvomaan näyttelijöitä haluttuun suuntaan. Työkalua pitäisi vielä kehittää niin, että se vertaisi pitkien ja lyhytelokuvien päähenkilöitä keskenään, sekä ottaisi huomioon valmiiden elokuvien ja käsikirjoitusvaiheessa olevien päähenkilöiden eroavaisuudet. Eli tutkia, miten tekstissä oleva päähenkilö eroaa lopputuloksesta. Samalla voisi tarkastella tv-sarjojen ujoja ja hiljaisia päähenkilöitä, sillä niissä hahmojen muutokset sekä kehittyminen ovat varmasti hitaampia ja konfliktit moninaisempia.

Opinnäytetyöni tekeminen oli opettavainen prosessi ja sai miettimään tarkemmin omaa käsikirjoitustani sekä sen jatkotyöstämistä. Huomasin joitakin puutteita käsikirjoituksessani, kuten päähenkilön muutokseen johtavan asian puuttuminen. Lisäksi haluan kehittää lisää päähenkilöäni, sillä nyt hän vaikuttaa melko yksiulotteiselta. Voisin myös enemmän hyödyntää subtekstiä ja -dialogia päähenkilön vuorovaikutustilanteissa, jotta hänen arkuus korostuisi ja tahto selkeytyisi. Haluisin tuoda enemmän hänen persoonansa esille ja luoda hänelle jonkinlaista taustaa.

## LÄHTEET

Aaltonen, J. 2002. Käsikirjoittajan työkalut. Tampere: SKS.

Corbett, D. 2013. The Art of Character – Creating Memorable Characters for Fiction, Film, and TV.

Pitkä, J. 2018. Muutamia huomioita julkaisukelpoisen tarinan kirjoittamisesta. Julkaistu 18.1.2018. <http://aavetaajuus.fi/blog/muutamia-huomioita-julkaisukelpoisen-tarinan-kirjoittamisesta/>

Sundstedt, K. 2009. Kirjoita elokuvaksi. Saarijärvi: Saarijärven Offset Oy.

Vacklin, A & Rosenvall, J. 2015. Käsikirjoittamisen taito. Helsinki: Like Kustannus Oy.

### Elokuvaesimerkit:

Amélie. 2001. Ohjaus: Jean-Pierre Jeunet. Tuotanto: Miramax. Tuotantomaa: Ranska.

Piano. 1993. Ohjaus: Jane Campion. Tuotanto: CiBy 2000, Jan Chapman Productions. Tuotantomaa: Uusi-Seelanti, Australia, Ranska.

Saksikäsi Edward. 1990. Ohjaus: Tim Burton. Tuotanto: 20th Century Fox. Tuotantomaa: Yhdysvallat.

Kaunis mieli. 2001. Ohjaus: Ron Howard. Tuotanto: Imagine Entertainment. Tuotantomaa: Yhdysvallat.

The Shape of Water. 2017. Ohjaus: Guillermo del Toro. Tuotanto: Double Dare You Productions. Tuotantomaa: Yhdysvallat.

## LIITTEET

### Liite 1. Tutkimuskysymykset

Millainen päähenkilö on elokuvan alussa, entä lopussa?

Miten päähenkilö esitellään?

Miten päähenkilö ilmaisee itseään?

Miten päähenkilö suhtautuu muihin henkilöihin?

Miten muut suhtautuvat päähenkilöön?

Mikä on päähenkilön vahvuus, entä heikkous?

Mikä on päähenkilön tavoite?

Kuinka päähenkilö etenee kohti päämääräänsä?

Miten päähenkilö toimii konfliktitilanteissa?

Muuttuuko tavoite elokuvan tarinan aikana?

## Liite 2. Soolo käsikirjoitus

Soolo  
Versio 13, 18.04. 2018  
Kirjoittanut: Linda Castrén



## 1 INT. JASMININ HUONE - ILTA

JASMIN, 15, kirjoittaa kirjettä kirjoituspöytänsä ääressä. *"Mun pitäis kertoa sulle yks juttu, mä en uskalla sanoa sitä kasvotusten. Mä taidan olla pikkasen ihastunut suhun. Heh, eiks ookin hassuu? Vaikka en tiiä mitä sä tunnet mua kohtaan, niin musta olis ainakin kiva taas nähä, ja olla niin ku lapsinakin oltiin, kavereita.."*

Lopetettuaan, Jasmin vilkaisee tekstiään ja sulloo sen kirjekuoreen, jonka päälle hän kirjoittaa isolla *Eliaksen* nimen. Hän piirtää vielä pienen sydän-kuvion kolmioläpän päälle, mutta suttaa sen hetken mietittyään. Hän asettaa kirjeen nojaamaan pöydällä olevan kehystetyn valokuvan päälle. Valokuvassa esiintyy pieni tyttö silmälasipäisen pojan kanssa.

## 2 INT. KOULUN KÄYTÄVÄ - AAMUPÄIVÄ

Jasmin kävelee välitunnilla koulun käytävällä, väistellen muita oppilaita sekä vilkuillen paikasta toiseen. Vihdoin hän huomaa silmälasipäisen pojan, *ELIAKSEN*, 15, juttelevan muutamalle kaverilleen edempänä. Jasminin kasvoille nousee pieni hymy ja hän kaivaa kirjeen esille repusta. Jasmin katsoo sitten taas Eliaksen suuntaan, puree huultaan ja jää seisomaan paikalleen.

Elias kääntyy äkkiä Jasminin suuntaan ja Jasmin kääntää nopeasti katseensa muualle. Hän huomaa joidenkin lähellä olevien tyttöjen hymyillen vilkuttavan Eliakselle, joka moikkaa takaisin. Jasmin sukii hiuksiaan, katsoo kirjettään ja vilkaisee Eliasta sivusilmällä. Elias hymyilee tytöille, mutta vilkaisee myös Jasminia pienesti hymyillen. Jasmin nielaisee ja katsoo jalkoihinsa. Elias katsahtaa koulun kelloon.

ELIAS

Hei, sori..mun pitää mennä  
liikkatunnille! Nähään!

Eliaksen kaveri *MATIAS*, 14, moikkaa kädellään Eliasta, kun tämä rientää pois. Jasmin huomaa Eliaksen lähtevän.

MATIAS

Juu, moro!

Jasmin hengähtää ja lähtee seuraamaan Eliasta, kuitenkin varoen ettei poika huomaa häntä. Elias menee poikien pukuhuoneeseen ja Jasmin jää odottamaan ulkopuolelle.

## 3 INT. POIKIEN PUKUHUONE - AAMUPÄIVÄ

Jasmin raottaa pukuhuoneen ovea ja näkee Eliaksen sitomassa sisäpelikenkiään liikuntavaatteet yllä. Elias nousee ylös penkiltä ja juoksee kohti liikuntasalia. Ketään muita ei ole pukkarissa. Jasmin huomaa penkillä Eliaksen maaliläikistä värikkään repun ja livahtaa sisään pukuhuoneeseen. Hän vilkuilee välillä ympärilleen ja kävelee Eliaksen repun luo. Hän aukaisee jo repun taskun, kun hän kuulee jonkun lähestyvän pukuhuoneeseen.

Jasmin säpsähtää ja ryntää pukkarin vessankoppiin piiloon ja sulkee lukon, kirje yhä mukanaan. Yksi luokan pojista, ROOPE, 15, seuraa perässä vessaan, ja koputtaa kopin ovea. Jasmin nostaa jalkansa vessanpöntön päälle.

ROOPE

Viitsit sä olla nopee, ku on  
kauhee hätä..

Jasmin ei sano mitään, vaan tärisee ja puristaa kirjettä yhä tiukemmin. Roope rynkyttää oven kahvaa. Jasmin pitelee kahvaa.

ROOPE

Hei, kamoon! Muittenkin pitää  
päästä..

Jasmin puree huultaan. Roope paukuttaa ovea ja yrittää yhä vääntää kahvaa.

ROOPE

Kuka siel ees on..?

Roope menee polvilleen ja yrittää kurkkia oven alta. Jasmin säpsähtää, avaa lukon, läimäyttää oven auki ja säntää ulos vessakopista. Ovi osuu Roopen kasvoille.

ROOPE

Aiih! Vittu!

Roope pitelee kädellään kasvoista ja vilkaisee ulostulijaa. Jasmin kääntyy katsomaan nopeasti Roopea, mutta juoksee sitten pois paikalta.

## 4 INT. KOULUN KÄYTÄVÄ - AAMUPÄIVÄ

Jasmin pyyhältää ulos pukuhuoneesta ja on törmätä pukkarin ulkopuolella seisoskelemaan luokan kahteen tyttöön, MIRAAN, 15, ja SUSANNAAN, 15. Tytöt säikähtävät Jasminin tuloa ja Jasmin heitä. Hän harppoo paikalta tyttöjen katseita vältellen, ja Mira sekä Susanna jäävät toljottamaan hänen peräänsä, vilkaisevat sitten toisiaan hiljaa.

## 5 INT. RUOKALA - PÄIVÄ

Jasmin seisoo ruokajonossa, tarjotin kourassa. Hän huomaa useiden oppilaitten katseet kohdistuvan häneen. Jasmin nielaisee tyhjää ja laskee katseensa tarjottimeen. Hän kuulee jonossa takana olevien Miran ja Susannan puhuvan hänestä. Tytöt tirskevat ja vilkaisevat Jasminia virnuillen. Jasmin koittaa olla huomioimatta heitä ja latoo ruokaa lautaselle. Elias saapuu paikalle ja Mira kääntyy tämän puoleen.

MIRA

Moi, Elias!

Jasmin hätkähtää ja kääntyy katsomaan heihin. Elias nyökkää pikaisen tervehdysten Miralle, hän huomaa Jasminin. Mira katsahtaa Jasminiin nopeasti ja kääntyy sitten Eliakseen päin.

MIRA (JATKAA)

Haluut sä kuulla yhen tosi hyvän jutun?

Elias laskee katseensa ja asettaa ruokailuvälineitä tarjottimelle.

ELIAS

No, mitäh?

Mira nojautuu Eliaksen puoleen kuiskaamaan ja tuijottaa samalla Jasminia. Elias kuuntelee Miraa ja nostaa sitten hämähästyneen katseensa kohti Jasminia, Mira virnuilee Jasminin suuntaan. Jasmin nielaisee tyhjää ja kääntää katseensa jalokoihinsa. Hän lähtee kiireellä pois ruokalasta jättäen tarjottimensa linjalle. Osa muista oppilaista katsoo hieman hänen perään, Elias huolestuneena.

## 6 EXT. KÄVELYTIE - ILTAPÄIVÄ

Jasmin tallustaa hitaasti omakotitalojen reunustamalla hiekkatiellä kotiaan kohti, puristaen reppunsa olkaimista ja katse maassa. Hän pysähtyy katsomaan yhtä taloa ja miettii hetken, ennen kuin kävelee postilaatikon luo ja alkaa kaivamaan kirjekuoren repustaan. Hän raottaa luukkua ja on laittamaisillaan kirjettä siitä sisään, kun Eliaksen äiti, TAINA, 40, aukaisee talon ulko-oven, päällään lenkkivaatteet. Taina katsahtaa Jasminiin kulmat kohollaan, Jasmin henkäisee ja kavahtaa taaksepäin kirje kourassa.

TAINA

Ai, mutta Jasminhan se siinä!

Jasmin vie kirjeensä nopeasti selän taakse ja hengittää tiheämmin. Taina kävelee Jasminin luo hymyillen.

JASMIN  
Ööh juu..moi..

TAINA  
Ei ollakaan pitkään aikaan  
nähty..

JASMIN  
Ei niin..

Jasmin laskee katseensa hieman alas.

TAINA  
No, eihän siinä mitään. Olikos  
sinulla jotain asiaa Eliakselle,  
ku hän on nyt vielä koulussa..?

JASMIN  
Niin no..m-meidän piti yhtä  
koulutehtävää tehdä yhdessä,  
s-semmoista projekti-hommaa,  
mutt-

TAINA  
Tuu vaan odottaa meille, jos  
haluat..Ite meen tästä kohta  
lenkille.

Taina tarttuu kiinni Jasminia kädestä ja kävelee takaisin päin talolle, Jasmin seuraa kompuroiden perässä. He saapuvat talon luokse. Taina avaa oven ja raottaa sitä Jasminille.

TAINA (JATKAA)  
Oli kyllä tosi kiva, että  
tulit..tarvinkin jonkun kattomaan  
välillä tuota lihapataa, kun oon  
poissa.

Jasmin katsahtaa Tainaa hämmentyneenä.

TAINA (JATKAA)  
Ihan siis vaan, jos millään  
viitsit..?

Jasmin katsahtaa kelloaan, katsoo sisään ja epäröi, mutta nyökkää Tainalle ja astuu sisään.

TAINA (JATKAA)

Jess! Eikä sinun kauaa tartte  
odotella, ku Elias ilmoitti  
tulevansa pian kotiin.

Jasmin kääntyy katsomaan Tainaa, nielaisee tyhjää, koittaa  
hymyillä ja nyökkää tälle.

TAINA (JATKAA)

Ja muista hämmentää sitä  
lihapataa!

Taina vilkuttaa Jasminille ja viilettää tiehensä. Jasmin  
huokaisee syvään.

7 INT. KEITTIÖ - ILTAPÄIVÄ

Jasmin tuijottaa porisevaa pataa hengittäen raskaasti ja  
hämmentää sitä hieman kauhalla. Hän vilkaisee rannekelloaan  
ja sitten ympärilleen. Hän ottaa esille kirjekuoren ja läh-  
tee pois keittiöstä.

8 INT. ELIAKSEN HUONE - ILTAPÄIVÄ

Jasmin avaa hitaasti Eliaksen huoneen ja katselee ympäril-  
leen. Huone on täynnä erinäisiä Eliaksen tekemiä taideteok-  
sia: maalauksia, savitöitä, piirustuksia yms. Maalista vä-  
rikäs maalausteline nojaa tyhjillään seinään. Kirjoituspöy-  
dällä ja kirjahyllyllä on monia sivellin- ja värikynä-pur-  
nukoita.

Jasmin astelee varovaisesti huoneeseen ja sulkee oven. Hän  
kokeilee kirjeen piilottamista eri paikkoihin huoneessa,  
samalla kun koskettaa kevyesti veistoksia ja maalauksia ja  
katselee niitä tarkemmin. Hän siirtyy seuraavaksi silmäile-  
mään kirjahyllyä, lukee kirjojen selkämyksiä. Hän pysähtyy,  
koittaa asetella kirjettä hyllylle pystyyn, kun eteen il-  
mestyy kehystetty, sama valokuva pienestä tytöstä ja silmä-  
lasipäisestä pojasta, joka hänellä itsellään on. Jasmin ot-  
taa kuvan käteensä ja tuijottaa sitä hetken hymyillen. Hän  
laittaa kuvan takaisin paikalleen.

Jasmin vilkaisee ovelle päin, katsoo rannekelloaan, puree  
huultaan ja kääntyy kirjoituspöydälle päin. Hän istahtaa  
tuolille istumaan. Hän availee pöydän vetolaatikoita yksi  
kerrallaan. Laatikoista löytyy mm. pieni unisieppari, nive-  
listä taivuttava puukäsi, polaroid-kamera, aurinkolasit, roo-  
lipeli-noppia, taskulamppu, kirjepaperia...mutta myös kon-  
domeja, jotka nähdessään Jasmin hengähtää. Hän rupeaa tut-  
kimaan niitä tarkemmin, hipelöi niitä kädessään.

ELIAS

Jasmin..?

Jasmin säpsähtää, jähmettyy hetkeksi ja kääntää katseensa taakse. Elias ja Mira seisovat Jasminin takana. Kaksikko ja Jasmin tuijottavat toisiaan. Keittiöstä alkaa kuulua kovaa suihinää ja pulppuamista. Mira laittaa kätensä puuskaan ja toljottaa Jasminia päästä varpaisiin, tämä laskee katseensa ja puree huultaan, hengittää tiheämmin.

MIRA

Mitä TOI täällä tekee?

Elias vilkaisee Miraa, otsa hieman kurtussa. Mira näkee kondomit Jasminin kädessä ja tirskahtaa. Eliaskin huomaa ne, laskee katseensa maahan ja raapii niskaansa. Jasmin pudottaa kortsut takaisin laatikkoon ja nousee ylös. Mira siirtyy pois ovi aukon edestä ja nyökkää ovea kohti. Jasmin kävelee pari askelta eteenpäin, pysähtyy toviksi, hengähtää ja vilkaisee nopeasti Miraa. Sitten hän kääntyy Eliakseen päin.

JASMIN

M-mä..t-totah..mä ehkä..tai  
s-siis oikeesti..t-tykkään  
susta...

Mira purskahtaa nauruun. Jasmin laskee katseensa alas, mutta vilkaisee Eliasta. Tämä hymyilee Jasminille leveästi. Jasminillekin nousee hymy kasvoille. He jäävät tuijottamaan toisiaan.